

baudoin
het model

sherpa

baudoin het model

sherpa

Het model van Baudoin verschijnt in de Collectie Baudoin,
onder redactie van Mat Schifferstein.

HET MODEL

Oorspronkelijke titel: *L'arleri*

Vertaling: Arend Jan van Oudheusden

Lettering: Peter Kuipers

Omslag: Yuri Landman

© 2008 Gallimard Jeunesse, Parijs

© 2009 Sherpa voor de Nederlandstalige editie

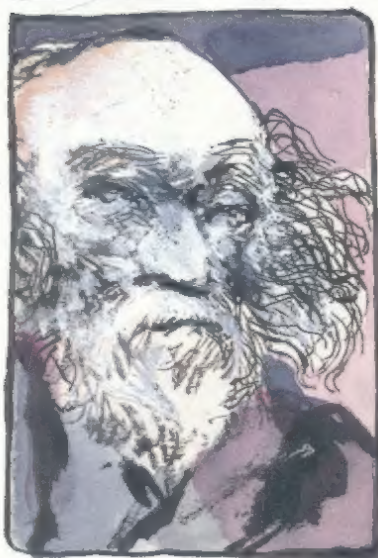
ISBN 978-90-8988-009-3

Distributie: Strips in Voorraad, Amsterdam

Pinceel Stripverspreiding, Leuven

www.sherpa.nu

Je doet me denken
**AAN MIJN
MOEDER.**

Uw...?

Ja, ze was erg jong toen ze me kreeg. Misschien schilder ik haar buik, wanneer ik de jouwe schilder.

We pauzeren even. Ik zet thee voor je.

Wat is uw **OUDEST**e herinnering?

Ik werd ooit uit het paradijs gejaagd, maar die dag herinner ik me niet meer.

Ik had niet gedacht dat uw oudste herinnering uit die tijd zou stammen.

Ik werd ooit uit de buik van mijn moeder verdreven.

Het paradijs is uitgevonden uit nostalgie naar de tijd voor de geboorte.

En de hel?

Dat is de afgrond tussen jou en mij.

In mijn dorp, toen ik klein was, zette ik alles op alles om de andere jongetjes te overtroeven.

Je moest het verst pissen,
het hoogst springen, het
hardst rennen, de smerigste
woorden durven zeggen, het hoogst klimmen, het verst spugen.

De meisjes, die we "piskousen" noemden, bleven uit de buurt van onze demonstraties, op één na: Renée. Ze zeiden over haar: da's eigenlijk een jongen. De piskousen speelden spelletjes zonder competitie. Die interesseerden ons niet.

Er zit magie in de machinerie van het onderbewuste. De meisjes weten dat ze met hun buik de wereld in stand houden. Die zekerheid maakt hen sereen.

De jongetjes weten het ook. Maar bij hen werkt het omgekeerd. Ze weten onbewust dat ze - wat ze ook doen - het leven niet kunnen voortzetten. Vandaar die onophoudelijke strijd om de verovering van het nutteloze... Wij zoeken naar compensaties. Maar... zo wordt Geschiedenis geschreven.

Vertel eens.

Als je wilt. Maar kom, we gaan weer aan het werk.

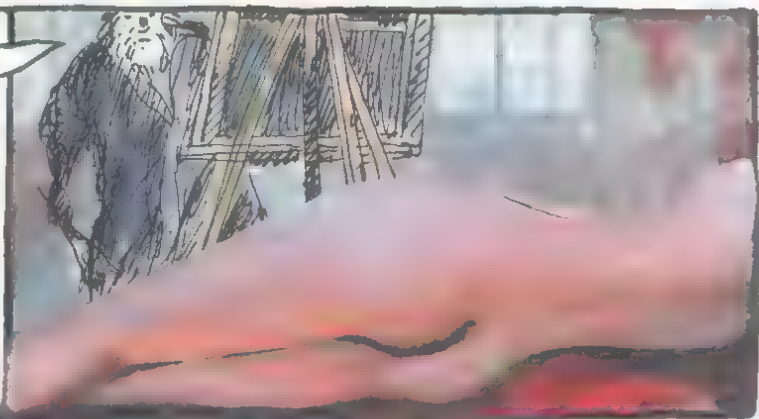
Ik zal een liggend naakt maken. Dan kun je lange tijd de pose aannemen.

Het wordt een lang verhaal...
Zo, niet meer bewegen, perfect.

In het begin, zei ik al, legde mijn moeder zich erop toe om mij te vormen. Maar die taak was enorm, en toen je medezusters dat zagen, kwamen ze haar werk verfijnen. Ik ben bang dat het resultaat nog maar een ruwe opzet is van de man in wording.

Ik zei al dat ieder van jullie zeker weet dat je het leven bezit. Dat is een grote kracht, maar die gave veroorzaakt jaloezie, vijanden. Jullie hebben veel vijanden, enkele compagnieën vrouwen en regimenten mannen.

Waarom heb ik die neiging om vrouwenlichamen langgerekt te maken?

Want wij, arme mannen, die niet in staat zijn om baby's te maken met onze ingewanden, willen al het andere hebben... Bedwingen, overheersen, bevelen, scheppen, bezitten, beschaven, bouwen, verwoesten, naar ons evenbeeld maken. Elke man is een werelddictator.. En ik ook.

Allemaal demiurgen-dictators. We hebben verzonnen dat jullie uit ons geboren werden... En - het moet niet gekker worden - baardapen die op mij lijken, hebben God naar hun beeld geschapen.

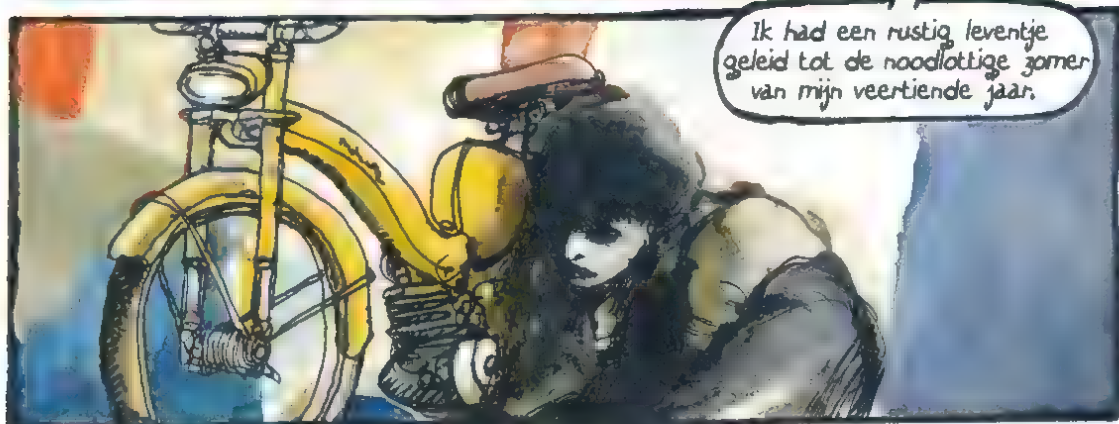

We hebben dankzij onze spieren stoere talen gefabriceerd die we in de loop van de geschiedenis aan diverse situaties aanpassen.

Onze jaloezie zette ons ertoe aan jullie te verbranden, te verkrachten, te stenigen, open te snijden. We sloten jullie op achter muren, tralies, sluiers. We ontzegden jullie het schrift, de architectuur, de beeldhouwkunst, de schilderkunst... De lijst is te lang...

Die middag zou ik winnen, dat wist ik zeker. Ik had er een nieuwe bougie in gedaan. Ik zou Marcel verslaan en wereldkampioen worden.

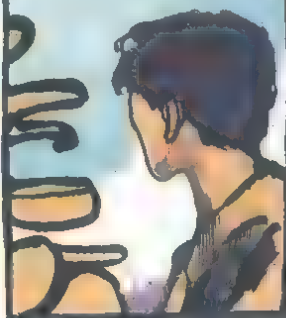
Ik was vervuld van mijn verwachte overwinning, toen aan het eind van de straat JULIE kwam aanlopen.

Julie was nieuw in het dorp, een verwaand meisje dat niemand gedag zei.

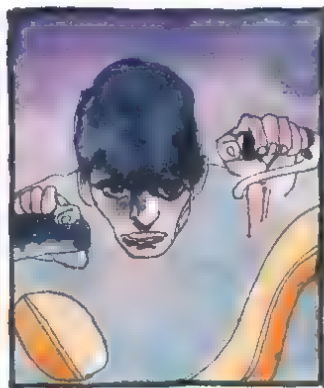
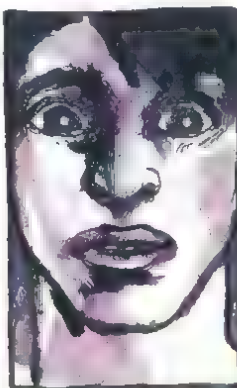
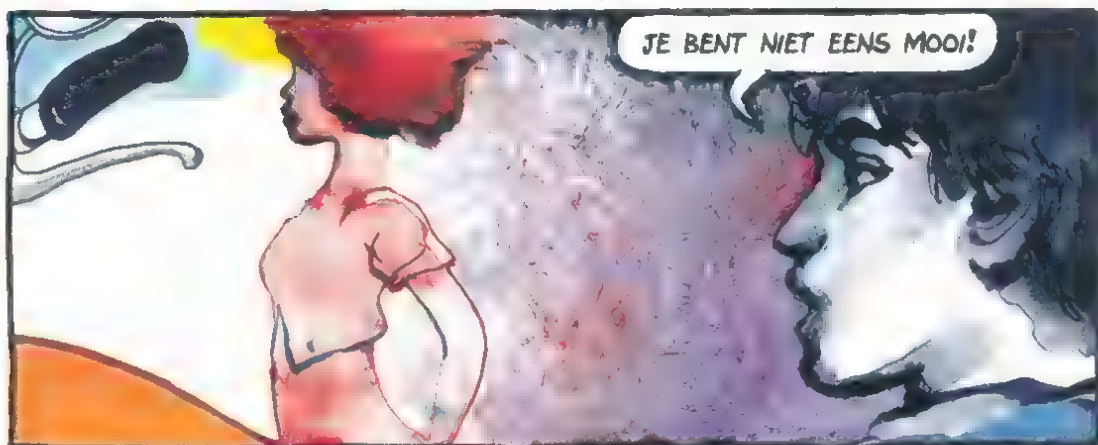
Waarom maakte mijn blik zich die ochtend los van mijn bromfiets? Waarom raakte er die ochtend een soort bal verstopt in mijn keel?

Waarom verloor ik die ochtend al mijn controle, mijn superkrachten?

De bal in mijn keel verhinderde me toch niet iets tegen haar te zeggen, toen ze met haar neus in de wind langs me liep.

Er was zojuist iets gebeurd.
Wat? Mijn bromfiets was een
armzalige hoop schroot geworden.
Nog een ogenblik geleden zou
de man in wording, die ik was,
macht krijgen over de hemel, de
bergtoppen en de afgronden, het
groeien van de bomen, het telen
van de paarden en de slakken,
evenals de grillige vlucht van de
vlinders.

Binnen een ogenblik was dat schit-
terende beeld verdwenen in de
plooien van Julies roze jurk.

Toen Julie zei dat ze zich niets van u aantrok,
was dat misschien niet waar. Je moet niet
alles geloven wat meisjes zeggen.

Nu weet ik dat,
maar die middag
verloor ik de race.

Ik heb een lange
leertijd doorlopen.

En ik leerde
vrijwel niets.

Ik heb jullie een eeuwigheid
geïdealiseerd, zonder dat ik
jullie durfde te benaderen.

Volgens mij liegt u, en waarom
maakt u zichzelf graag zo
oud? Zo oud bent u niet.

Ik had mezelf een beetje ouder gemaakt. Op dat moment was ik nog veertien.

Ik had nog nooit
blote vrouwen gezien,
en ik was verbaasd
dat ik bij het zien
van dit naakte
lichaam geen enkele
emotie voelde.

Het was eenvoudig,
het was vanzelf-
sprekend, het was
mooi. Ik dacht: "Dus
dat is een vrouw,
gewoon dat."

Ik hield van de
onthulling van die
eenvoud. Ik hield ook
van de geur van deze
naakte vrouw onder
de warme lampen.

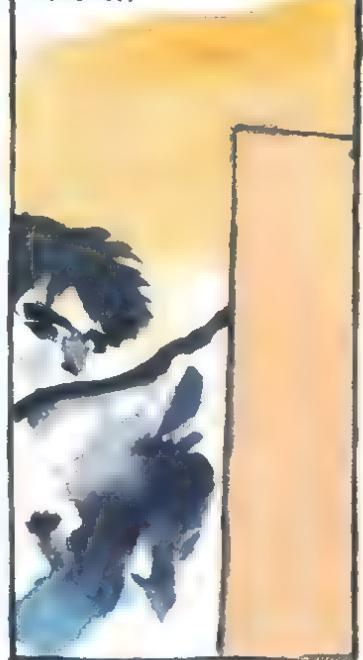
Maar ik begreep
de woorden van de
leraar: "Een levend
model is moeilijker."

Ja... die jonge vrouw,
een "oude" voor
mijn veertien jaar,
toonde mij niet haar
gezicht, haar armen,
haar borsten, haar
geslacht...

Ze toonde mij haar
leven...

Het lukte me niet er ook maar iets van op papier te zetten. De armen, de benen, de buik, de borsten, dat ging wel, maar niet het leven. Ik ontdekte dat ik slechts ervan kon houden en van jullie kon houden.

Houdt u van mij?

*je t'aime
je te haais**

* IK HOU VAN JE. IK HAAT JE.

Hehe! Ik hou van je een beetje, veel, hartstochtelijk, waanzinnig, helemaal niet. Waar je ook ophoudt met het plukken van het made-liefje, het is altijd waar.

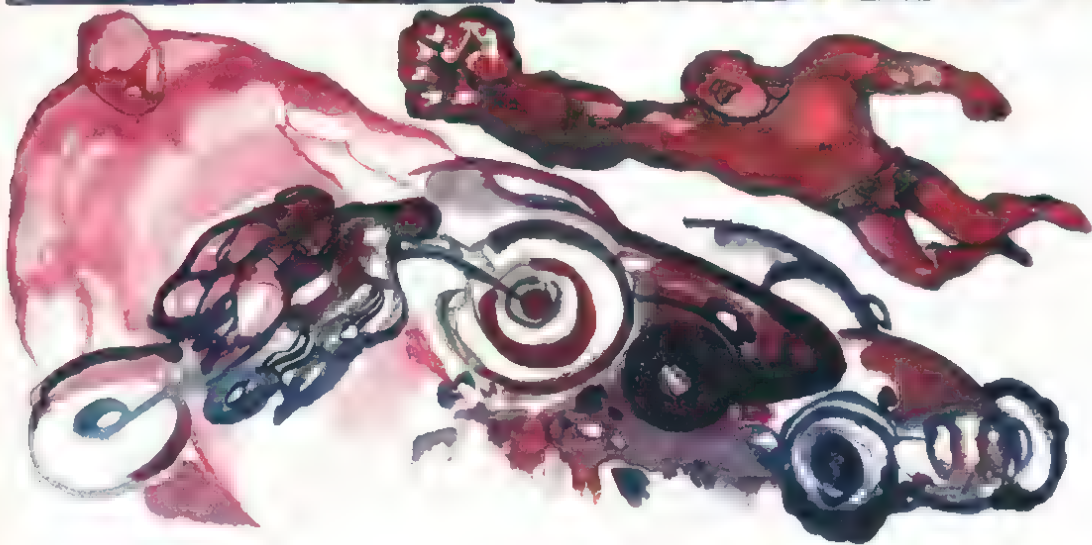

TEKEN JIJ BLOTE VROUWEN? DAN HEB JE VAST EEN STIJVE!

NEE
... HET
DOET ME
NIETS.

KOLERE!
OF ZE ZIJN
LELIJK, OF JE
BENT HOMO!

2000...

MOET IK KNAL-
LEN? WIL JE
DAT? ZEG OP!

Ja, ik weet er alles van. Jullie geilen op onze konten.

Ja, gelukkig zijn we
nog steeds dieren. En
als ik - hoe erbarmelijk
ook - met een krijtje
een paar billen teken op
de stoep, zullen bijna
alle mannen hun blik
naar de grond richten
en zullen er fantasieën
bij hen opkomen om een
vrouw te bezitten.

Soms loop ik over van tederheid, wil ik huilen van geluk, wanneer ik dat deel van jullie zie in een rok, een broek... of zonder de rok en de broek.

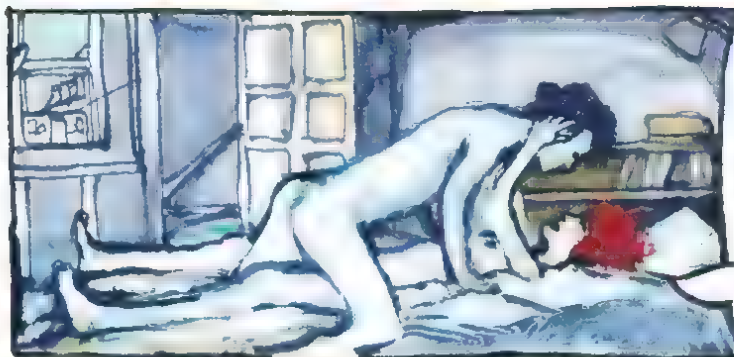
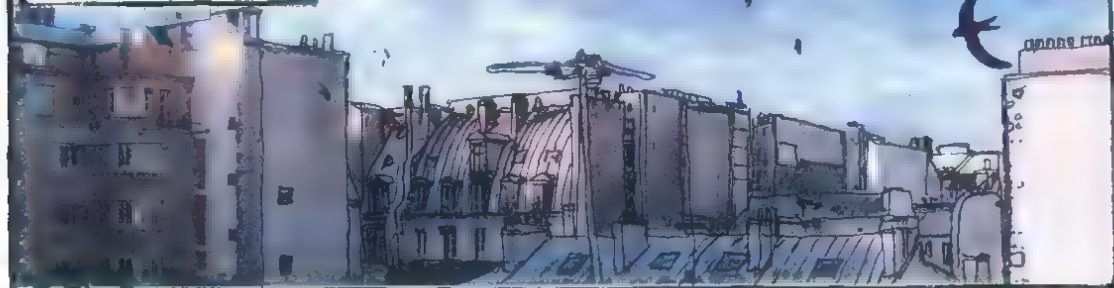

De gierzwaluwen,
die 's zomers
boven de stad
scheren, kunnen de
liefde bedrijven in
hun vlucht, in de
hemel. Ze laten
me dromen.

ZIEZO, LIEVE PAUL.
NU KUN JE DIE VER-
SCHRIKKELIJKE BELEDIGING
VAN VIJF JAAR GELEDEN
VERGETEN. VOORAL OMDAT
IK DIE ZOMER MET MARCEL
UITGING. MISSCHIEN KUN
JE HEM REVANCHE VRAGEN
VOOR DE BROMFIETSRACE?

WELNEE... DAT WAS IK HELEMAAL VERGETEN.

JA, DAT DACHT IK WEL, EN NU
DENK JE: "IK WOU DAT ZE OP-
HOEPELDE." ... "WAAROM BLIJFT ZE
ZO AAN ME PLAKKEN?" ... "KRIJGT
ZE ER DAN NOOIT GENOEG VAN?"

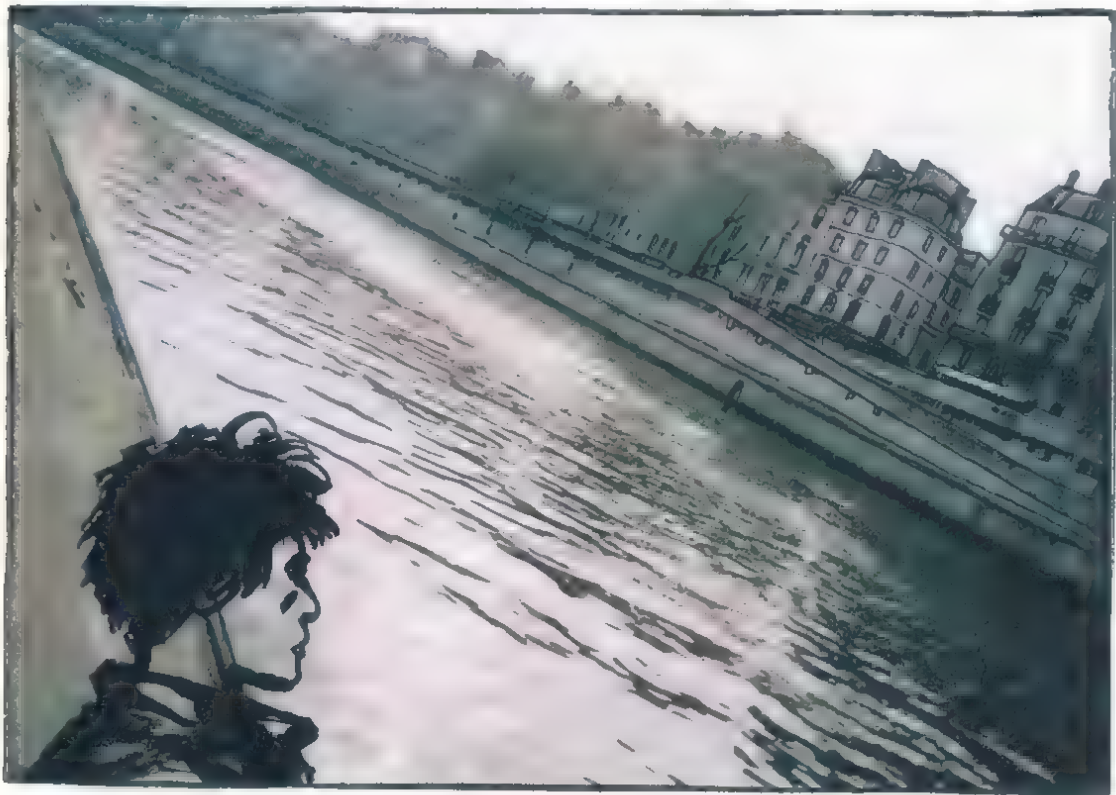

ONZIN! WAAR HEB JE HET OVER?

IK HEB STRAKS COLLEGE.
IK MOET GAAN. MAAR
MAAK JE GEEN ZORGEN,
IN MIJN DAGBOEK KRIJGT JE
EEN GOEDE BEOORDELING.

Julie vertrok. Ik wandelde naar de Seine. In steden zonder de horizon van de zee of de stilte van de bergen mis ik altijd de leegte. Een rivier compenseert dat gemis een beetje. Het water stroomt naar de zee, op het oppervlak, in de stroom, drijf ik mee naar de monding, de bevrijding.

In haalde me de beste passages weer voor de geest uit de film die ik zojuist beleefd had. Julie was mijn tweede "verovering"... In die tijd hechtte ik nog geloof aan dat stomme woord.. Ik voelde een zelfde soort verbazing, als toen ik voor het eerst een naakte vrouw zag, de eenvoud en de natuurlijkheid, en tegelijk iets dat onmogelijk is te bereiken, te bezitten, de ander. De vragen tuimelden over elkaar heen: Hoe kunnen twee mensen, gehuld in schaamte en kleding, zich binnen enkele minuten storten in bizarre ontucht en losbandigheid? Maakt iedereen dat mee?

En verder moest ik toegeven dat Julie niet helemaal ongelijk had toen ze lachte om mijn "revanche". Ja, ik was trots dat ik met Julie geneukt had. En die gedachte beviel me niet en ik gooid een steentje in het water.

En waarom had ze gelijk over mijn verlangen om na de liefde te vluchten?

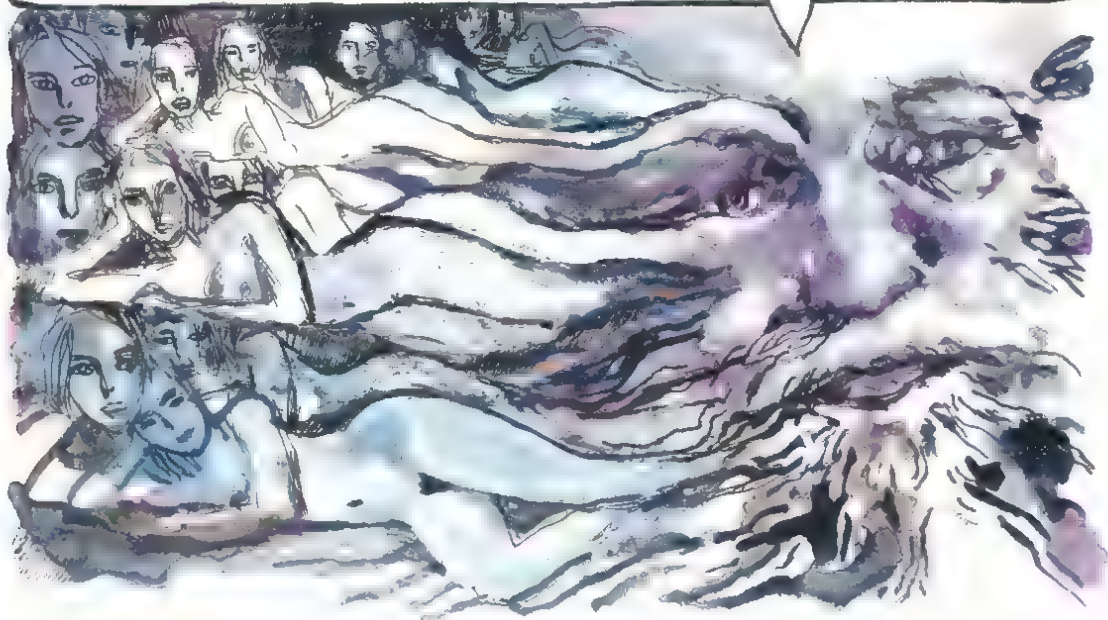

Ja, Julie zei ware dingen. Mannen vluchten na de liefde in de slaap, het werk of in een voetbalwedstrijd op tv.

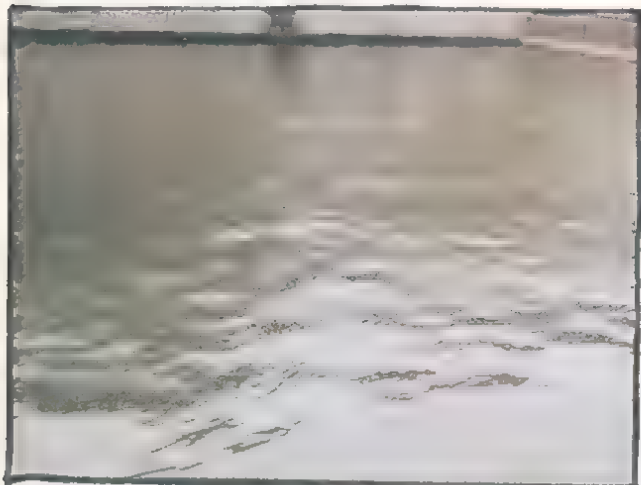
Ook al weet ik dat ik er niet slecht uitzie, toch kijkt m'n vriend me aan alsof ik een bord koude pasta ben zodra hij is klaargekomen.

Totdat hij opnieuw zin krijgt. Dan word ik weer mooi, zijn ogen maken zich los van de tv en zijn handen grijpen me als ik langs loop. Precies op het moment dat ik geen zin meer heb.

Het is inderdaad ingewikkeld. Ik weet niet hoe het zit. Wat jij zegt, heb ik ook gemerkt. Als jullie ons de toegangscode geven, keren wij trots en voldaan terug naar het paradijs. Met enkele centimeters van ons lichaam gaan we eventjes bij jullie naar binnen. Het is merkwaardig, maar daardoor komen we klaar...

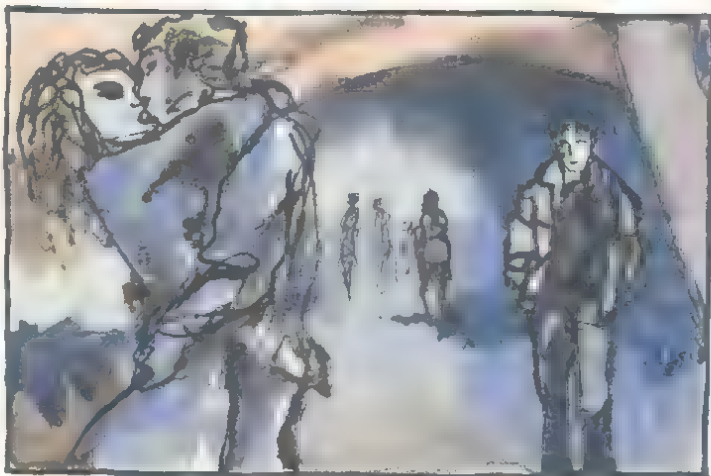
... direct daarna trekt ons lid zich terug, net als ons verlangen, en de man lijdt opeens aan geheugenverlies.

De man was buiten, hij ging naar binnen, hij staat weer buiten.

Jij, jij bent in je binnenste, je laat ons toe in je binnenste, daarna vertrekken we. Jij blijft binnen, met je herinnering. Soms bewaar je zelfs een beetje van ons in je, met dat beetje word je een mama. Buiten, binnen, dat is een groot verschil, maar tijdens de kus kan de man zich aan je spiegelen. Onze tongen dringen gelijkelijk onze monden binnen.

Mettertijd heb ik geleerd in "de tent" te blijven. Zo noem ik de vreemde sfeer die wordt opgeroepen door de glimlachjes van de vrouw na de liefde. Ik ben dan getuige van iets buitengewoons... "De liefde aan het werk."

Ik ging op de kade zitten. Een gevoel van onbehagen deed afbreuk aan mijn opwindend van het begin van de middag, het moment waarop de wereld van mij was. Wat was ik voor Julie? Een spel? Een pleister op de wonde? ... Niets... En het begon ook nog te regenen.

Destijds waren er nog geen "gsm's".
Ik zocht een telefooncel.

HALLO!! JULIE?!
ALLES GOED? ... JA,
MET MIJ OOK... IK
LOOB IK DENK AAN
JOU... IK VERLANG
NAAR JE.
KUNNEN WE ELKAAR
VANAVOND ZIEN?

NEE...?! KUN JE NIET?! ... OH!
VRIENDEN? ... JA, HOOR, DAT SNAP IK,
JA, GOED... IK? MAAK JE GEEN ZOR-
GEN... JA... MORGEN DAN? ... JA,
MORGEN OM TWEE UUR... OKÉ.

Het gevoel van onbehagen was sterker geworden. Julie had haar afspraken niet afgezegd voor mij. Ze bracht liever de avond door met haar vrienden... Verdomme. ... Verdomme. Na een zwerftocht door de straten belandde ik voor de 'Bar du marché', rue de Buci. Ik besloot mezelf op een biertje te trakteren. Mijn hoofd stond op onweer. Er kwam een knap meisje binnen.

MAG IK HET ZIEN?

JE HEBT MIJ GETEKEND... MOOI. MAAR JE KEEK ME NOOIT AAN. HOE DEED JE HET DAN?

IK ZAG JE BINNENKOMEN. DAT IS GENOEG, ALS OF IK EEN FOTO NEEM.

Ik had maanden besteed aan de "verovering" van Julie. Ik had veel energie gestopt in dat "gevecht"...

JE BENT GOED. WAT JIJ HIER DOET, ZOU IK NOOIT KUNNEN.

MAAR JOUW TEKENING IS PRACHTIG. ZIT JE OP DE ACADEMIE? IK HEB JE NOOIT GEZIEN.

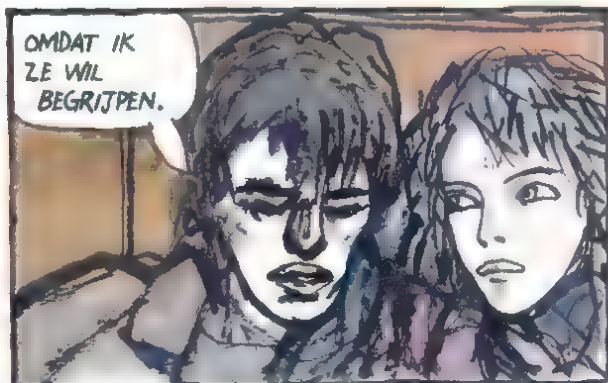
... En het was eerder niet bij me opgekomen om naar andere meisjes te kijken...

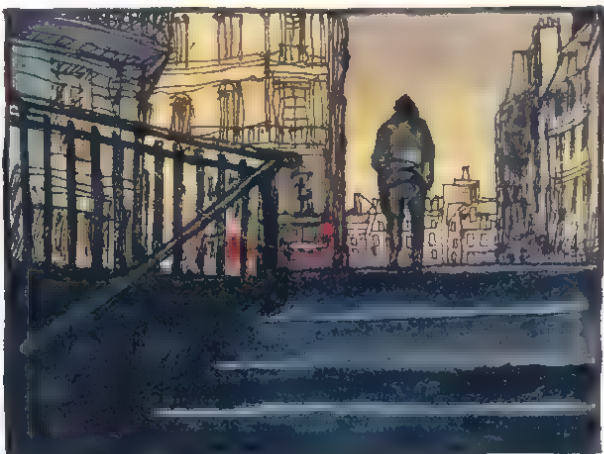
... Maar nu was Julie bij mij thuis gekomen. Zij had me bevrijd uit haar "greep"...

... En meteen probeerde u uw onweerstaanbare verleidingstalent uit op een ander meisje...

Onweerstaanbaar. Dat dacht u destijds van uzelf, en het was ook een beetje waar. Want wij, meisjes, kijken niet alleen hoe "knap" jullie zijn. We hechten niet alleen het uiterlijk, het is ingewikkelder. Ook de manier van bewegen, hoe je een sigaret aansteekt, de klank van je stem, je geur, je glimlach, je stralende ogen. Dat jonge meisje las ook dat u de liefde had bedreven en dat beviel haar. Een man die de liefde bedrijft, trekt ons aan. U zei dat we dieren zijn, en dat dier kan een papa zijn.

We wisselden telefoonnummers uit. We wisselden veelzeggende blikken uit. We spraken af.

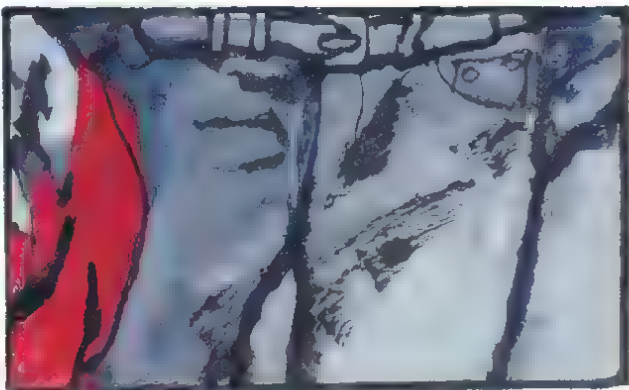

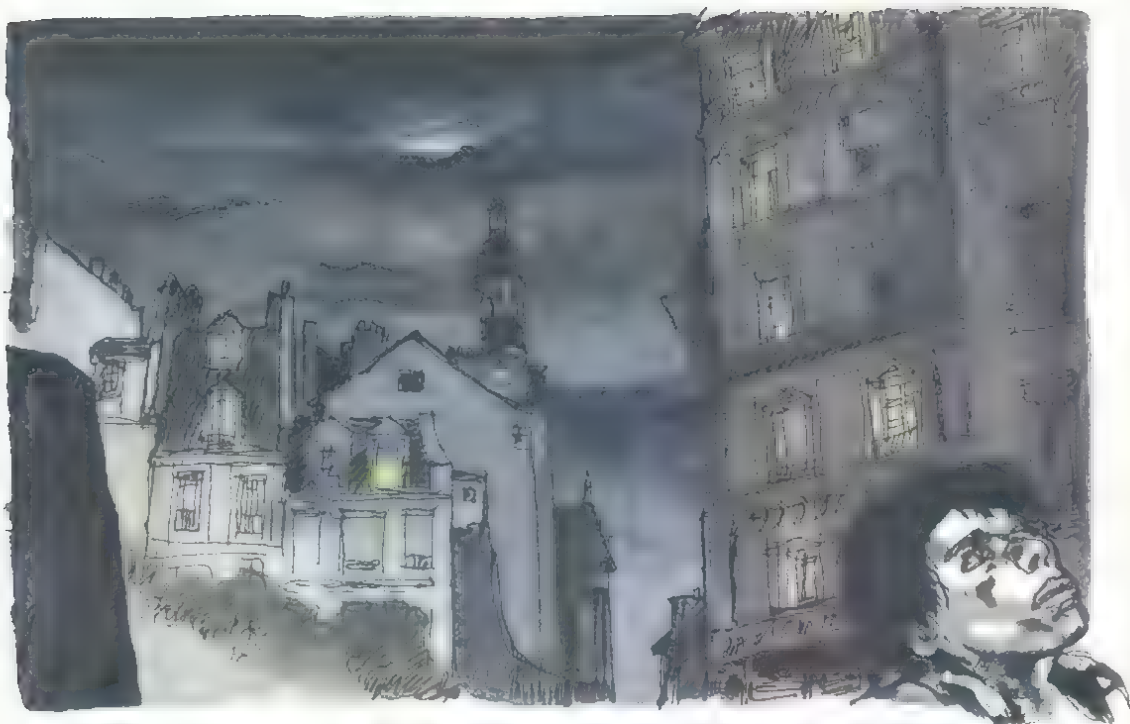
Ik ging terug naar huis. Het bed was nog onopgemaakt, tussen de lakens lag een sjaal die Julie had vergeten. Ik wist niet eens dat ze er een droeg.

Ik at spaghetti, en begon daarna door mijn kamer te ijsberen.

Om tien uur hield ik het niet meer uit en ging ik Julie bij haar deur opwachteren.

Ik had een excuus,
ik had haar sjaal.

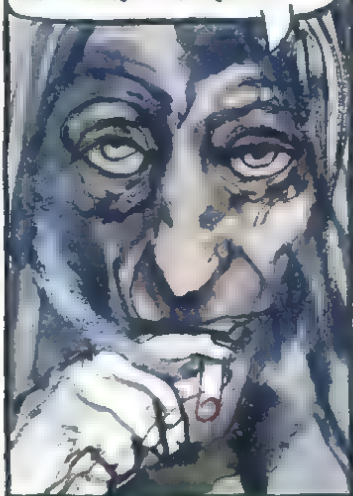

Waarom was Julie liever bij haar vrienden dan bij mij? Ik draaide aan de slinger van een oude koffiemolen zonder koffie. Julie was verantwoordelijk voor mijn ontmoeting met Hélène, het meisje dat supergoed tekende. Ja, het was haar schuld dat ik Hélène had ontmoet, zeker weten. De slinger glipte uit mijn handen.

EEN ROTGEVOEL, JALOEZIE. JE WEET HET... JA... EN TOCH VREET HET JE OP JE WACHT HIER OP EEN MEISJE, JE STAAT MIDDEN IN DE NACHT TE VERNIKKELEN VAN DE KOU, WANT JE BENT BANG DAT ZE JE ONTGLIPT. WAAROM? IS DAT MEISJE VAN JOU?

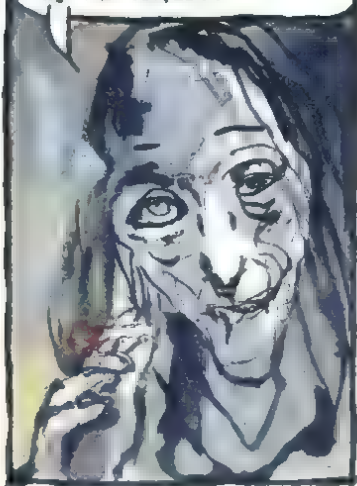
HEB JE HAAR GEMERKT ALS BEWIJS DAT ZE VAN JOU IS? BEN JE BANG DAT IEMAND ANDERS HAAR VERSLIJT? JALOEZIE IS IETS STOMS. HET HEEFT NIETS MET LIEFDE TE MAKEN.

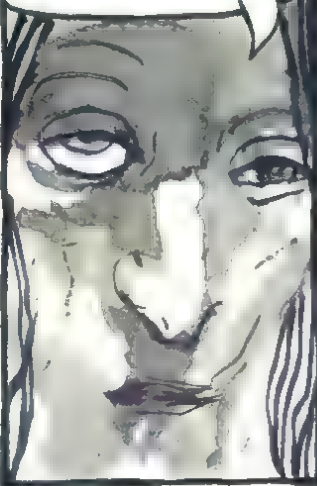
ALS JE VAN DAT MEISJE HOUDT, WIL JE DAT ZE GELUKKIG IS, ZELFS ZONDER JOU... ZELFS MET EEN ANDER. HAHA! DAAR STA JE VAN TE KIJKEN, HË?! JA, DENK DAAR EENS AAN, JONGEMAN.

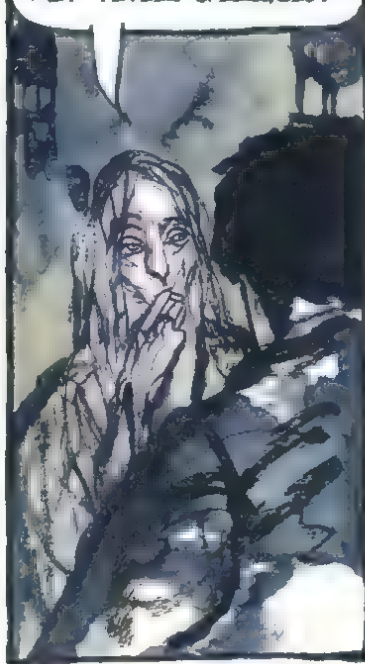
IK WAS OOK JALOERS. TOEN M'N VENT VERTROK, WOU IK DAT IE DOODGING. HIJ VERLIET MIJN NEST OM ELDERS EEN ANDER TE MAKEN. IK GAF ER NIKS OM DAT IE IEMAND ANDERS NEUKTE. IK WOU NIET DAT HIJ ME VERLIET.

ZIE JE... ZELFS JALOEZIE IS NIET VOOR IEDEREEN HETZELFDE. JIJ HEBT VANMIDDAG, MISSCHIEN EEN ANDER MEISJE GENEUKT EN DAT VERHINDERT JE NIET OM JE VANNACHT BEROERD TE VOELEN OVER DEGENE OP WIE JE WACHT.

JE BENT NET EEN STINKEND RIJK JOCH MET TEVEEL SPEELGOED.

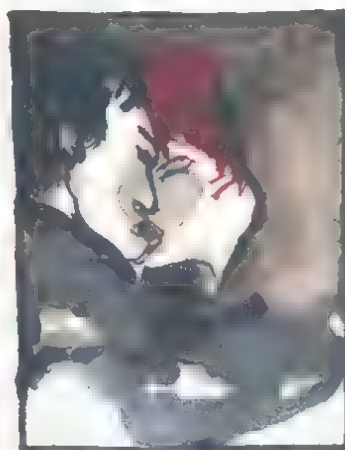
DAT IS ZE ZEKER, DIE DAAR AANKOMT!
NEE...? JA. EN DIE SUFKUT ZAL OOK
NOG VERTEDERD ZIJN DAT JE OP HAAR
WACHTTE...

... EN JE JALOEZIE ZAL ZE UITLEGGEN
ALS LIEFDE.

WIE IS DAT?

WELTE-
RUSTEN,
KINDE-
REN.

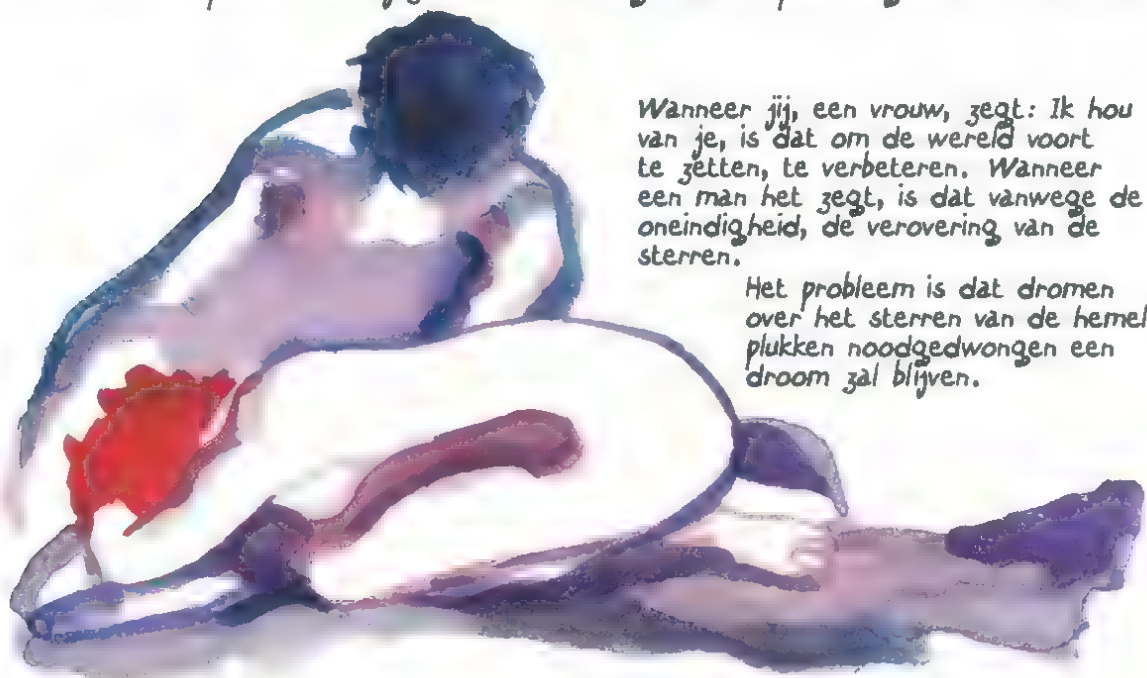
Jij, met je binnenste, laat de man toe tot je binnenste. Daarna vertrekt de man, jij blijft binnen, je herinnering ook. De man is na de liefde op zichzelf teruggeworpen, hij staat buiten. Ik herhaal me. Mettertijd heb ik geleerd, ik ben in je wereld gebleven, ik ben getuige geworden van "de liefde aan het werk".

Zo begon ik te zien hoe groot de afgrond was tussen het "ik hou van jou" van de vrouw en dat van de man.

De eerste dagen was ik de enige die zei: Ik hou van jou. Ik had beter kunnen zeggen: Door mijn "overwinning" hou ik van mezelf. De geopende benen van Julie waren het bewijs dat ik geweldig was, en de benen van Julie bleven zich steeds vaker openen totdat...

Toen ze tegen me zei: Ik ook, had Julie oprechte ogen, ogen die me inademden, die me aanraakten, die me bekeken. Het was alsof ze zoveel mogelijk gegevens over me opsloeg, een alchemistisch proces waarbij ze het lood woog met het plan er goud van te maken.

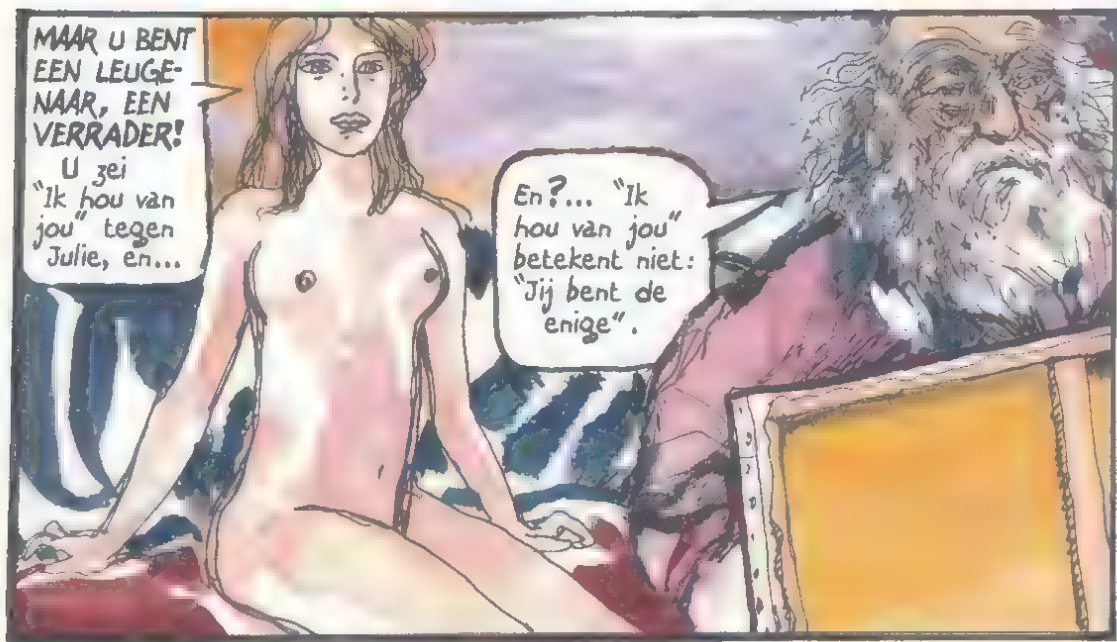
Wanneer jij, een vrouw, zegt: Ik hou van je, is dat om de wereld voort te zetten, te verbeteren. Wanneer een man het zegt, is dat vanwege de oneindigheid, de verovering van de sterren.

Het probleem is dat dromen over het sterren van de hemel plukken noodgedwongen een droom zal blijven.

De grootste gedichten over de vrijheid zijn geschreven door mensen in gevangenschap. Mannen hebben de mooiste gedichten over de liefde geschreven. Is dat omdat ze ervan zijn afgesloten? Omdat ze het zo vergroten dat het onbereikbaar wordt? Altijd ergens anders, in het verloren paradijs van de buik van hun moeder.

MAAR?! Je kunt niet van meerdere mensen tegelijk houden!

Waarom niet? Ik heb een paar kinderen. Ik hou van ze, niet op dezelfde manier, maar van allemaal.

Dat is iets anders...

Waarom?

HÈ? Je gaat niet naar bed met je kinderen.

Lief meisje! Ik ben stiekem verliefd op jou, en toch... gaan we niet met elkaar naar bed.

Maar u bent... dat is toch niet hetzelfde!

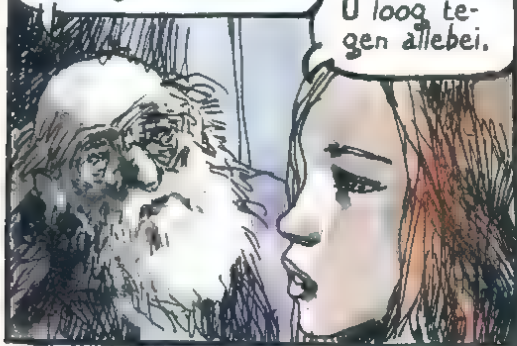
Waarom niet?

Wat niet hetzelfde is, dat is het bezit en de plannen, zoals het "gekke wijf" zei. Als je het zuiver houdt... wat blijft er dan van je liefde over? Tederheid, bewondering, respect. Zie je, het is precies hetzelfde.

U had geen respect voor Julie.

Waarom verdedig je Julie? Helene verdiende evenveel respect, en het is respectloos om niet met een meisje naar bed te gaan als ze daar zin in heeft.

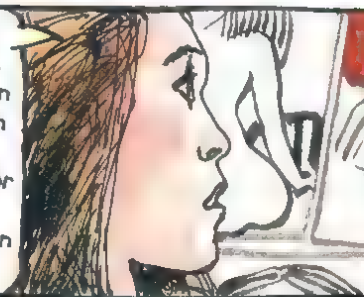
U loog tegen allebei.

Soms getuigt een leugen van meer respect dan de waarheid, en de waarheid heb ik nooit tegen haar kunnen zeggen.

In ieder geval zijn wij meisjes veel te stom. Jullie hebben altijd behoefte aan liefde en wij zijn dan bereid om voor verpleegster te spelen. We trappen er altijd in.

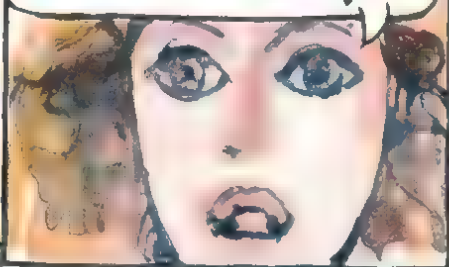
Ha! Ha! Ha!

Goed... U schildert me niet meer, ik ga me aankleden.

NEE!

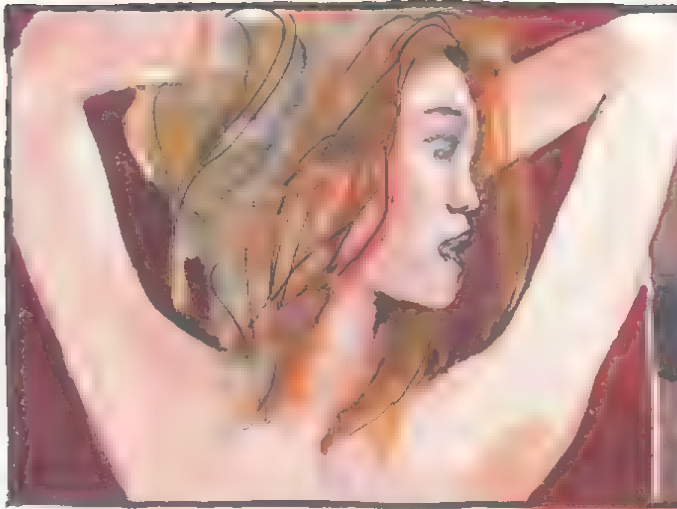

Waarom moet ik bloot blijven?

Omdat degene die ons tekent, iets probeert te begrijpen over de vrouw, door jouw naaktheid.

Ik begrijp er niets van. U bent toch de schilder?

Nee, ik ben een projectie van hem als veel oudere man.

Het is nu 2007. Een man van mijn leeftijd was veertien in 1928. Er waren geen bromfietsen in 1928.

Waarom hebt u uzelf niet getekend zoals u nu bent?

Om afstand te scheppen tot jouw schoonheid...
Als ik in dit boek mijn ware leeftijd had, zou ik proberen om... om...
Je begrijpt het wel! Door me te tekenen als een honderdjarige, loop je geen gevaar.

Ik begrijp het... Ik begrijp vooral dat u geobsedeerd bent door seks.

Ik heb de naïeve obsessie van een man die denkt dat hij de kloof tussen man en vrouw kan meten. Als we weten hoe breed de kloof is, kunnen we misschien een brug bouwen en eindelijk elkaar liefhebben.

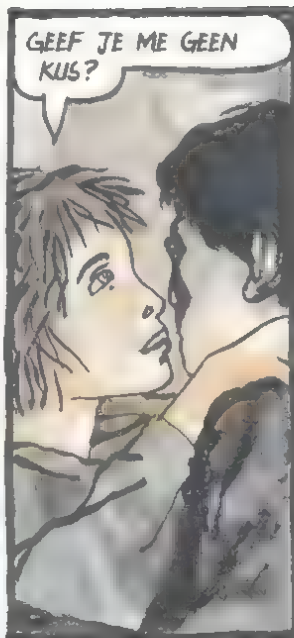
Dat lijkt me nogal moeilijk...
Door me zo tekenen zal hij...
u... me leren begrijpen?

Door je te schilderen probeert
hij dichterbij je te komen.
Het is een poging tot een
uitvergroot zelfportret...
Hij als vrouw. Hij schildert,
ik schilder de vrouw in mij.
Zelfs als we de liefde bedrij-
ven, kan ik je niet bereiken...
Dus misschien wel door
je welvingen met mijn
penseel te volgen?

Denk erom dat u niks
probeert. Ik weet zeker dat
we dichterbij jullie staan
dan u denkt. Idealiseer
ons niet zo. Ik ben gewoon
mezelf.

Hou je van toma-
ten? Ik ga een
salade maken.

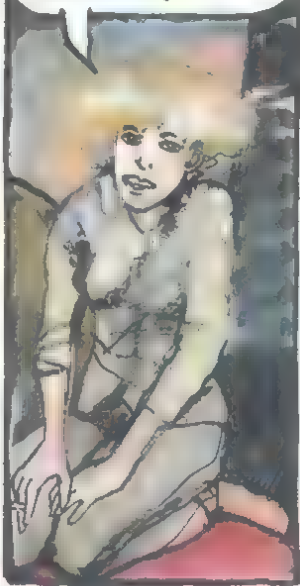
... EN WAT ONZE KONT AANGAAT, DIE IS VAN ONS,
EN HET GAAT OM DE MANIER WAAROP JULLIE ERNAAR
KIJKEN. ER ZIJN MANNEN DIE ME MET HUN OGEN
HEBBEN BEZOEDELD. EN HET IS EEN MOEILIJKE LEER-
SCHOOL DIE WIJ MEISJES MOETEN DOORLOPEN OM JULLIE
ZONDER AFKEER OP STRAAT TEGEN TE KOMEN.

ALS IK ME STERK VOEL, DOE
IK ALSOF IK JULLIE NEGEER.
MAAR DIE HOUDING HOU IK
NIET LANG VOL.

WANT ZELFS DAN
WEET IK WAT DEGENE
DIE AAN KOMT LOPEN,
VAN ME VERWACHT.
IK WEET DAT HIJ HET
FIJN VINDT ALS IK
HEM AANKIJK.

DUS VAAK BEZWIJK IK EN
VERVUL IK ZIJN ZWIJGENDE
VERZOEK. SOMS LACHT DE
MAN NAAR MIJ EN DOET HIJ
MIJ EEN PLEZIER TERUG. IK
HOU VAN DIE MACHT, DIE
UITWISSELING VAN
ZWAKHEDEN.

DAT JULLIE NAAR ME
FLUITEN, VIND IK MIN-
DER PRETTIG, BEHALVE
WANNEER JULLIE OP 'N
STEGER STAAN.

BEDRIJVEN DE
GIERZWALUWEN
OOK 'S NACHTS
IN DE LUCHT DE
LIEFDE?

JE VRIENDIN MARION ZEI
VERSTANDIGE DINGEN.

NEE NEE!

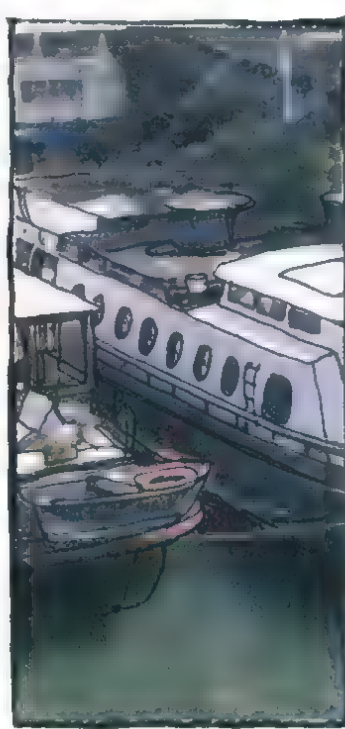
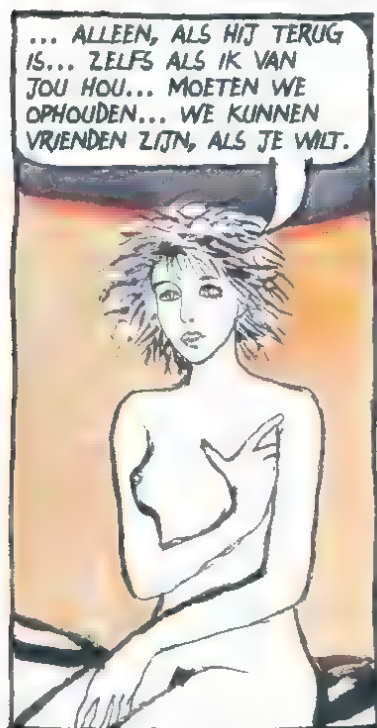
...

VIND JE HAAR
OOK LEUK?

JE VINDT ALLE
MEISJES LEUK.

MAAR JIJ EN
MARION ZULLEN
HET NIET EENS
ZIJN. IN DE
KUNST DOET ZE
PRECIES WAAR JIJ
NIET VAN HOUDT.

Vroeg in de ochtend verliet ik Helène en net als twee weken eerder ging ik langs de oevers van de Seine wandelen. Ik verkeerde niet in dezelfde verrukking.

Ik probeerde het te begrijpen. Tijdens mijn stomme en verlegen puberteit, niks, alleen een "dame" die zo "aardig" was mij te ontmoeten. En dan nu twee meisjes... Nog knappe meisjes ook.

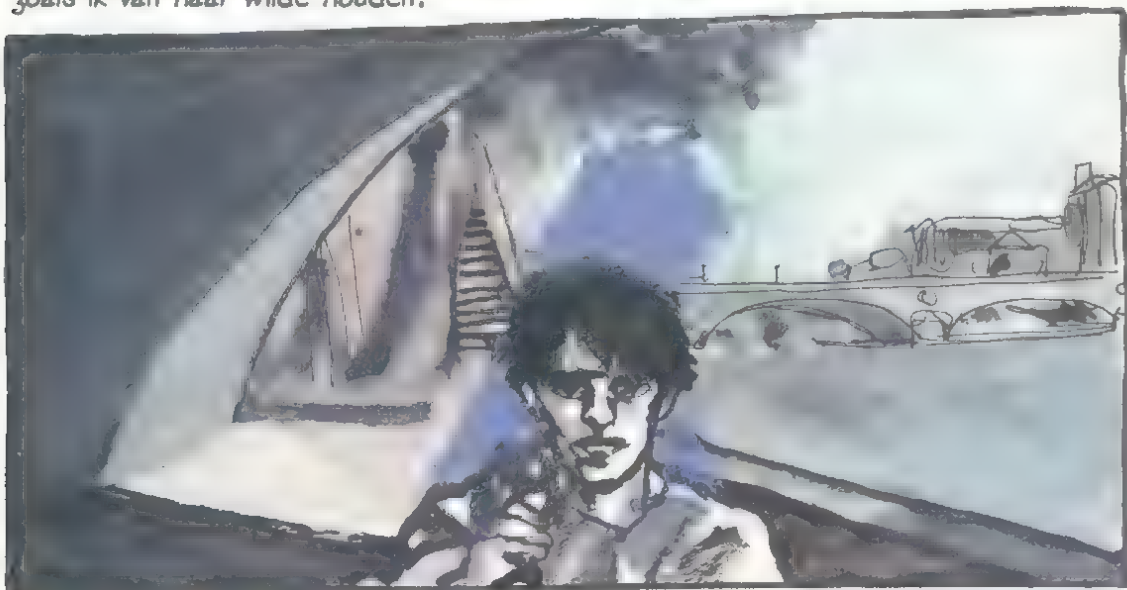
Julie was mijn dorp, mijn revanche. Ik hield ervan hoe ze achter haar masker met rode haren de draak stak met mij, met zichzelf, met alles. Ik hield ervan hoe zij van de liefde hield.

En verder Helène die beter kon tekenen dan ik en die me ontglipte op de dag waarop ik dacht haar te grijpen.

Ik ontdekte de waarde van wat je verliest.

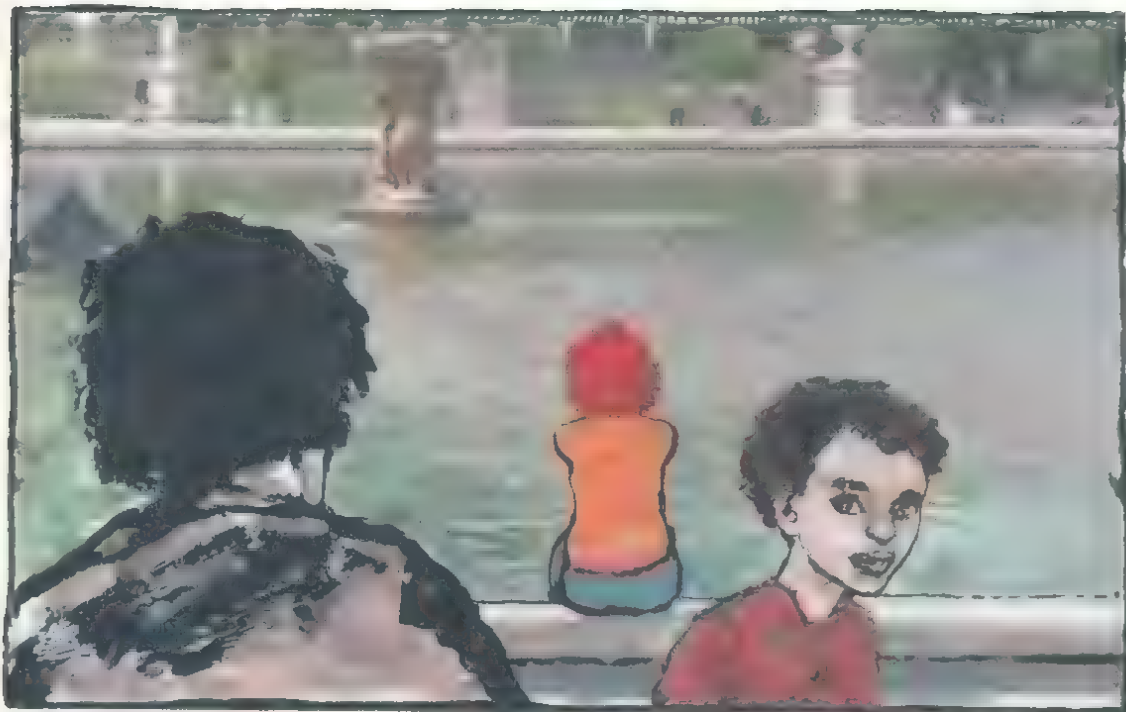

En verder had ik aan het eind van de middag een afspraak met Julie. Ik begon met HAAR aan een leugen die minstens twee maanden duurde. Dat idee beviel me niet. En ik vroeg me af, of ik na mijn nacht met Helene nog van Julie kon houden zoals ik van haar wilde houden.

Wat betreft die laatste vraag werd ik vlug gerustgesteld. Een nieuwe liefde ontnemt niets aan de vorige liefde. De liefde houdt van de liefde.

In het begin had de liefde met Helene iets lichtvoetigs gehad, en daarna, kort voor de komst van haar vriend, begon zij, net als Julie, mij te proeven, te bestuderen in een tent van tederheid.

Op dat moment had ik de neiging om haar te zeggen bij mij te blijven en haar vriend te vergeten. Ik heb het niet gedaan.

Het "gekke wijf" was vast een goede psycholoog, want ongeveer twee maanden na de terugkomst van Hêlenes vriend...

VOLGENS MIJ ZOEK JE IETS WAT NIET
BESTAAT. IK KAN DAT NIET ZIJN.
NIEMAND
KAN DAT
ZIJN.

MAAR ZEG ME 'NS... IN HET DORP
NOEMDEN ZE JE DE "ARLERI". WAT IS
EEN ARLERI? DAAR HEB IK NOOIT
GEWETEN.

EEN ARLERI IS IN HET PROVEN-
ÇAALS EEN VOGELTJE, NET ALS EEN
MUS. 'T IS OOK IEMAND MET
WEINIG HERSENS.

Toen ik negentien was, was ik me ervan bewust dat ik loog, als ik zei "ik hou van jou". Wanneer ik nu in de herfst in een rood landschap wandel, hoor ik mezelf af en toe de naam van Julie tegen de klimop fluisteren.
Mijn ik-hou-van-jou's zijn altijd voor het leven geweest.

In die antieke tijden was negentien de leeftijd van de militaire dienst, een culturele voorpost waar ze mij bevestigden dat ik een man was.

kan... zijn... Nu zou ik graag willen dat u verder gaat met uw verhaal, maar dan moet u zelf naakt poseren... en dan schilder ik.

Maar... maar ik ben niet mooi en hij...

Mooi... u weet dat vrouwen daar toch niet op letten, en wat "hem" betreft, nu tekent hij eindelijk eens iets anders dan jonge meisjes.

't Is makkelijker om een oude man te tekenen dan een jonge. Plooien zijn goede oriëntatiepunten.

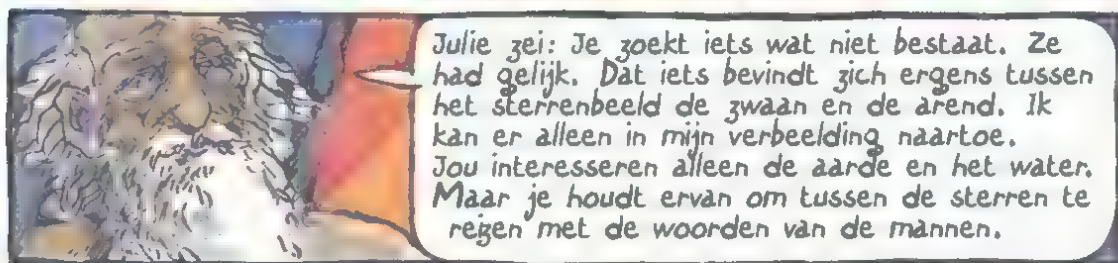
Ik denk eerder dat het makkelijker is omdat het voor ons allemaal in het verschiet ligt. Dus makkelijker dan uw droom om een vrouw te worden... een jonge vrouw.

Vertel eens verder.

Hou je van verhalen?

Ja, hoezo? Is dat zo vreemd?

Julie zei: Je zoekt iets wat niet bestaat. Ze had gelijk. Dat iets bevindt zich ergens tussen het sterrenbeeld de zwaan en de arend. Ik kan er alleen in mijn verbeelding naartoe. Jou interesseren alleen de aarde en het water. Maar je houdt ervan om tussen de sterren te regnen met de woorden van de mannen.

kort na mijn diensttijd was het '68.

Tijdens een demonstratie zag ik Marion terug.

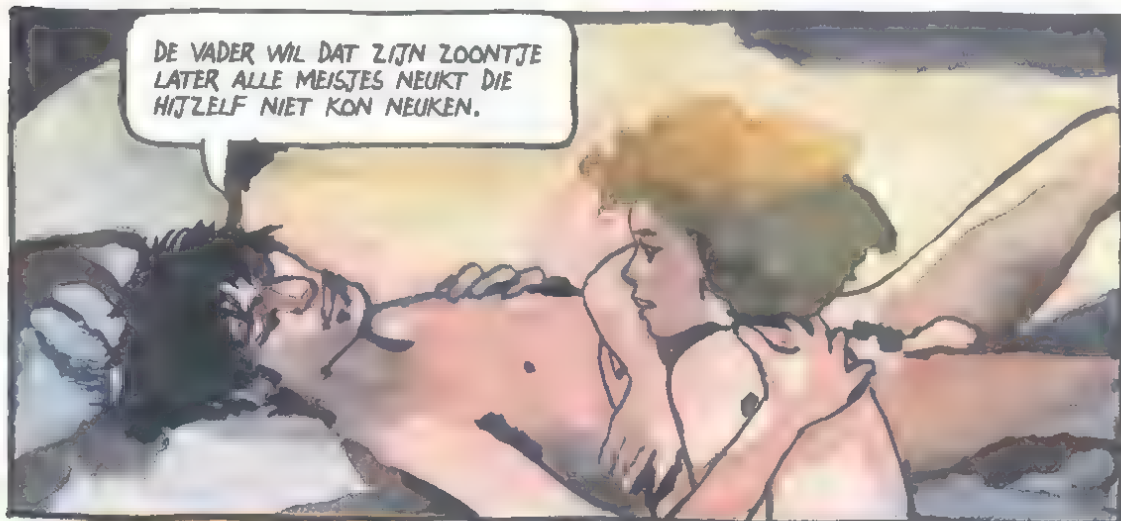
Ik zou graag eens twee gierzwaluwen in de lucht de liefde zien bedrijven.

Marion prees Andy Warhol de lucht in, ik vond hem een charlatan. Het enige wat we gemeen hadden, waren duizend redenen om elkaar te ontlopen. We bleven bijna tien jaar samen.

Marion maakte nooit aanstalten om met mij een nest te maken. Door een trauma uit haar jeugd had ze een afkeer van alles wat ook maar enigszins op een gevangenis leek.

DE VADER WIL DAT ZIJN ZOONTJE
LATER ALLE MEISJES NEUKT DIE
HIJZELF NIET KON NEUKEN.

PAPA! IK DENK DAT HET ME NIET LUKT.

JA, HET LUKT JE WEL. JE BENT EEN KEREL, GEEN
MEISJE. JE MOET STERK ZIJN. VOORUIT, HOGER
KLIMMEN.

HET JONGETJE RAADT DAT HET HEM NIET
ZAL LUKKEN, DAT ZIJN PIEMELTJE DAAR NIET
HARD GENOEG VOOR IS.

MAAR DE VADERS ZIJN NIET DE ENIGEN
DIE WILLEN DAT HUN MANNELIJKE
SPRUITEN HARD ZIJN.

WAT BEN JE EEN MOOI JONGETJE! ALS JE
GROOT BENT, VALLEN ALLE MEISJES VOOR
JE EN IS JE MAMA HEEL TROTS OP JE.

EN ALS HET WONDER VOLWASSEN IS, KIJKT HIJ
NAAR ZIJN SLAPPE LID EN MAAKT HEM "HARD"
IN ZIJN RUGGENGRAAT EN ZIJN FANTASIE.

TERWIJL IK HEEL GOED WEEET DAT DE MEISJES NIKS VAN DOEN HEBBEN MET DE
HARDHEID VAN ONS PIEMELTJE.

DAT KLOPT, MAAR WANNEER IK ZIE DAT EEN MAN EEN STIJVE VAN ME KRIJGT, STAAT DE WERELD STIL. NIETS IS BELANGRIJK MEER, ALLEEN DIE OPGERICHTE TOTEMPAAL VOOR MIJN OGEN, ALLEEN VOOR MIJ, TER ERE VAN MIJ. EN WAT EEN GENOT OM HEM TE BEHAGEN, DAT IS VOOR MIJ DE LOFZANG AAN DE LIEFDE.

A woman is lying down, her body angled towards the right. She has long, dark hair. A man's head is resting in her hands, which are positioned near her face. The background is a warm, hazy orange and yellow. The woman's expression is serene, and she appears to be in a state of bliss or deep affection.

HET PROBLEEM IS DAT DEZE SCHOONHEID OOK GEBRUIKT KAN WORDEN VOOR VERKRACHTING EN OORLOG. DAT ZAL DE REDEN ZIJN WAAROM JULLIE ONZE BORSTEN EN ONZE KONTEN LIEVER OP AFFICHES ZETTEN. HET IS MOEILIJKER OM KWAAD AAN TE RICHTEN MET ONZE RONDINGEN.

A woman is shown in a dark, rocky, and somewhat desolate environment. She is wearing a dark, possibly wet or soiled, garment. Her hair is dark and messy. She is looking down, and her expression is one of sadness or despair. The background consists of rough, grey rocks and a dark, shadowy area.

Marion was vuur, mannen brandden zich aan haar, en ik ook. Marion was tederheid, ze bedekte me na de brand vol toewijding met magische verbanden.

Ik leerde bij Marion dat de dood ons op precies drie meter volgt en dat je moet leven, leven, leven, zonder ooit die drie meter te vergeten.

A close-up of a woman's face, looking downwards. Her hair is dark and voluminous. The lighting is dramatic, with strong highlights and deep shadows, emphasizing her features. She appears to be in a state of intense emotion or contemplation.

Begin jaren zeventig waren de communes vaak een poging om de utopie van '68 voort te laten leven. Met Marion ondernam ik twee keer een poging tot die terugkeer naar de nostalgie van een verloren wereld.

In de Ardèche hield ik van DANIEL.

NEE, DAT ZIJN ILLUSIES. DE PIL, VROUWENARBEID, AUSCHWITZ HEBBEN ALLES OMVERGEWORPEN. NOG GEEN DERTIG JAAR GELEDEN LAG HET PROGRAMMA VOOR DE VROUWEN UIT DE VOLKSMILIEUS VAST.

ZE WAREN GEPROGRAMMEERD OM ZICH VOORT TE PLANTEN. ZE BAARDEN VIER OF VIJF KINDEREN, HADDEN GEEN WERK. ZODRA DE JONGSTE ONDER HUN ROKKEN VANDAAN KWAM, MAAKTE DE OUDSTE ZOON OF DOCHTER ZE GROOTMOEDER. HUN PROGRAMMA GING VERDER. GEEN VRAGEN STELLEN TOT AAN DE DOOD.

DE KERKELIJKE DOGMA'S DIE AL EEUWEN VASTLAGEN, WERKTEN PERFECT. OP HUN VIJFTIGSTE WAREN MANNEN EN VROUWEN OUD.

TEGENWOORDIG ZIJN WE PROEFKONIJNEN VAN EEN ONBEKENDE TOEKOMST, DIE ONS BANG MAAKT EN DIE WE AFWIJZEN.

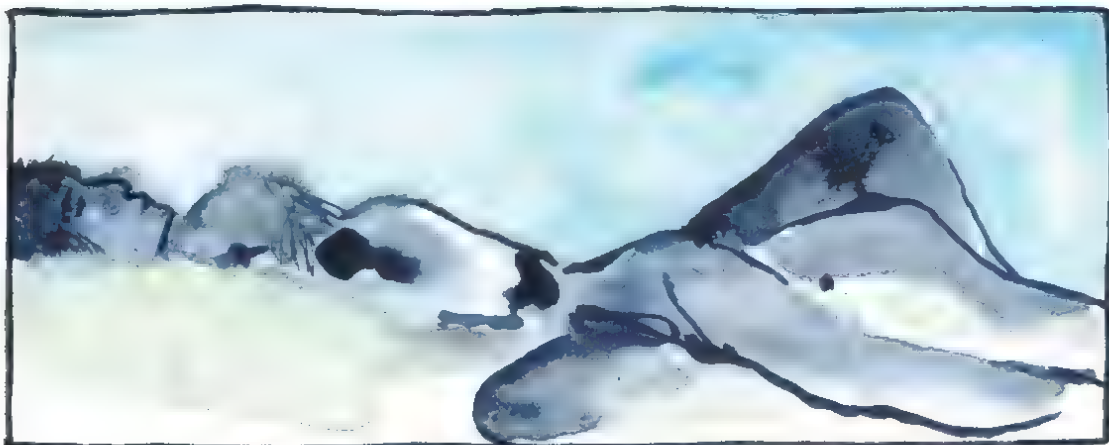

WE HEBBEN DAAROM DE NEIGING OM TERUG TE KEREN NAAR HET VERLEDEN. IKZELF VIND DIE NOSTALGIE NAAR GROOTMOEDERS TIJD KNAAP STOM.

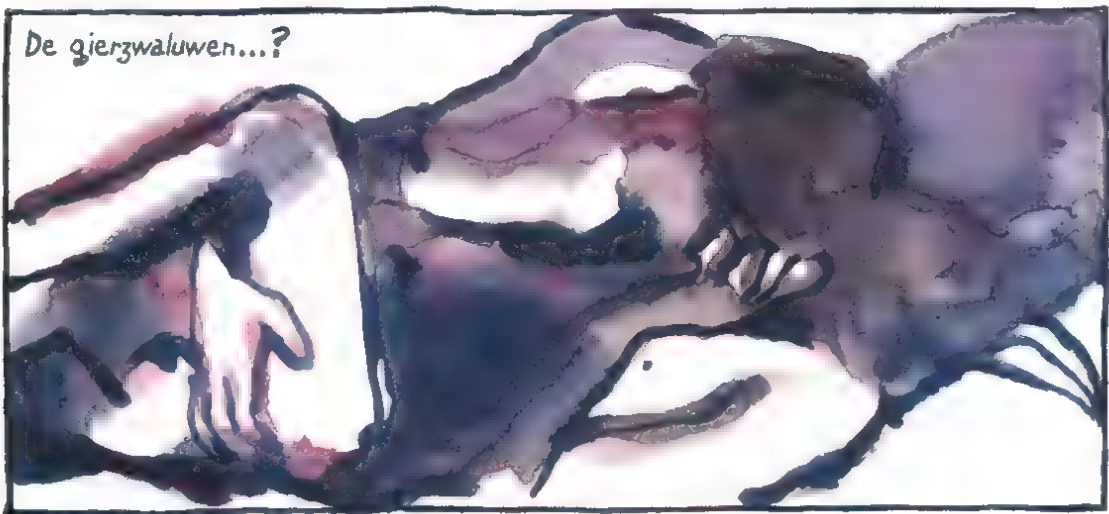

WEET JIJ WAT AUSCHWITZ TE MAKEN HEEFT MET DE PIL?

MARION DENKT DAT DE OUDERS NA DE SHOAH
HUN KINDEREN NIET MEER EVEN STRENG KONDEN
OPVOEDEN ALS VOOR DE OORLOG. DIE KINDEREN, WIJ,
WAREN TWINTIG IN '68...

De gierzwaluwen...?

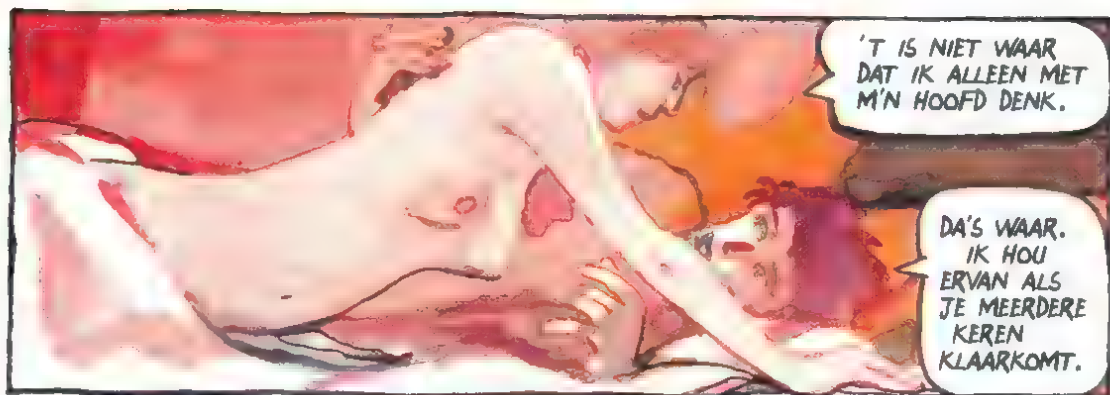
WERKT U OOK AAN DIT VRAAGSTUK?

NEE, MARION IS
EEN INTELLECTU-
EEL, IK DENK MET
MIJN LICHAAM.

ALS IK AAN DE PLOOI WERK, IS DAT MET MIJN
LICHAAM. IK BUIG MEZELF TOT HET PIJN DOET EN
IK PROBEER DAT
TE SCHILDEREN.

HET LICHAAM EN HET HOOFD,
VULLEN JULLIE ELKAAR AAN?

NEE. 'T IS GEEN PEN-EN-GAT-VERBINDING. IK ZOU DEZE NEANDERTALER ALLANG VERLATEN
HEBBEN ALS DAT HET GEVAL WAS.

'T IS NIET WAAR
DAT IK ALLEEN MET
M'N HOOFD DENK.

DA'S WAAR.
IK HOU
ERVAN ALS
JE MEERDERE
KEREN
KLAARKOMT.

WAT IS JE
RECORD?

GEEN
IDEE.

ZOU JE DE HELE
DAG KUNNEN
NEUKEN?

MMMM!

TOEN IK KLEIN WAS
HOORDE IK "DE GROTEN"
VAAK ZEGGEN DAT DE
VROUWEN HYSTERISCH
ZIJN, BEZETEN VAN
HUN VAGINA.

EN ZE HADDEN GELIJK. DAAROM DENK IK DAT
DE BESNIJDENIS VAN KLEINE MEISJES VERPLICHT
GESTELD MOET
WORDEN.

Waarom zijn jullie ooit uit elkaar gegaan? Vanwege jullie losbandige levens?

Nee, ik heb nooit een geliefde verlaten omdat ze ontrouw was. Ze hebben me nooit verlaten vanwege ontrouw. Op een dag konden Marion en ik elkaar niet meer wederzijds verrijken.

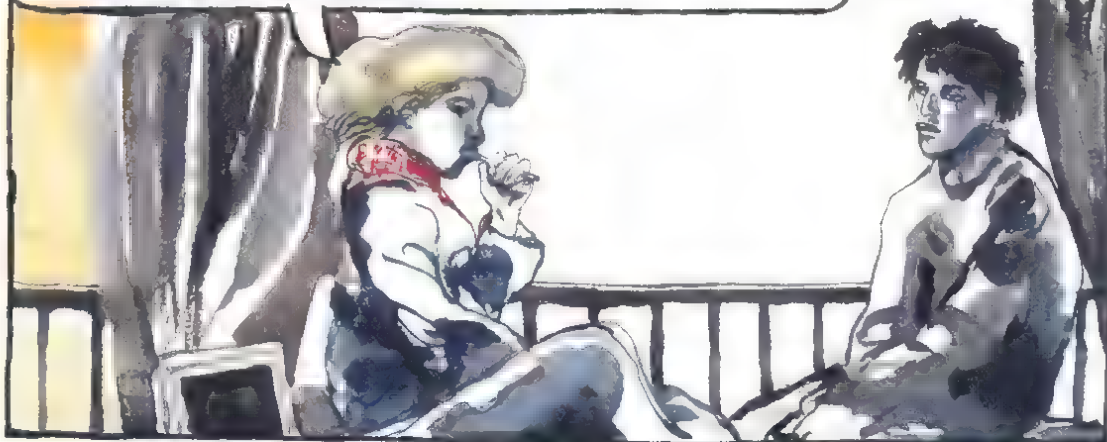

GA JE WEG?

JA, DA'S TOCH OKEE?

IK WEET NIET...
JA, 'T IS GOED.

JE ZEI DOIT DAT IK ANDERS WAS DAN DE ANDERE MEISJES, OMDAT IK GEEN "TENT" MAAKTE, ZOALS JIJ HET NOEMDE.

WAAROM DEED IK DAT NIET? JE ZOU JEZELF DIE VRAAG MOETEN STELLEN ALS JE JE VOLGENDE VRIENDIN WILT HOUDEN.

JE WEKT DE INDRIJK DAT JE NERGENS OM GEEFT. JE ZEGT "IK HOU VAN JE" MET EEN BLIK ALSOF JE HET NIET MEENT.

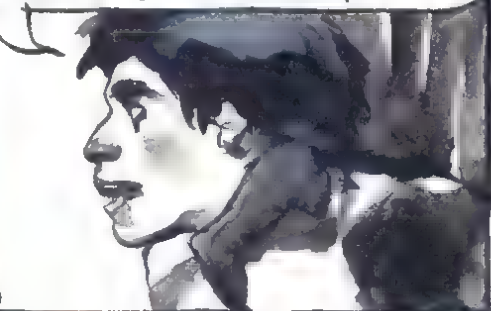

ZOIETS HEB IK AL EERDER GEHOORD.

IK ZEG JE IETS BELANGRIJKS EN JIJ VLUCHT NAAR WAT IK MET EEN POTLOOD DOE.

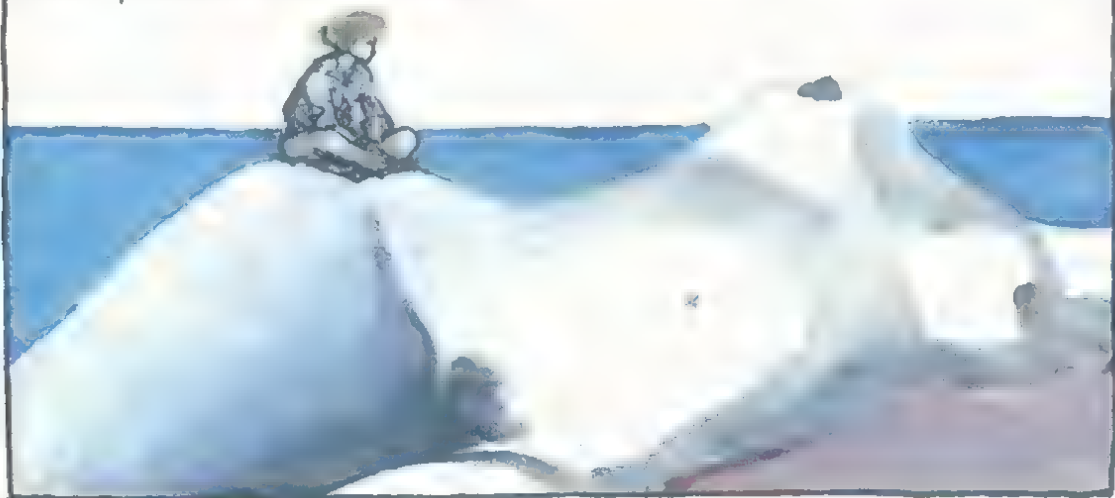

MAAR... WAT HAD IK DAN MOETEN DOEN? JE MINNAARS VERMOORDEN? EROP STAAN DAT JE MIJN NAAM OP JE KUT TATOEEËRT?

Marion probeerde Marion te worden.

Marion reisde de wereld door op zoek naar Marion.

Ik geloof dat elk mens als een landschap is. Hij beweegt, verandert, ontwikkelt zich, steeds in het bezit van zijn tas met muziekinstrumenten die hij van zijn geschiedenis en zijn geografie meekreeg, zijn dwarsfluitje, zijn trom, zijn accordeon, zijn viool, zijn citer, zijn banjo, zijn tamtam, zijn stem.

Als hij wordt onderdrukt, komt hij in opstand. Hij moet zijn weg alleen afleggen, met de anderen.

Ooit probeerde ik de "gebreken" van een nogal "rare" vriendin te herstellen. Blunder! Van de "gebreken" van dat meisje hield ik juist. Ik ontvluchtte het "wonder" dat net zulke lekkere jam maakte als mijn moeder.

Ja, maar u zei dat de woorden, de muziekinstrumenten dus, waren "gemaakt" door mannen, voor mannen. Hoe kun je als vrouw dan je muziek vinden?

Dat zocht Marion met haar plooiën.

Vond ze het?

Ja, fossielen in de wegen.

Later werd ze zwanger van een grote liefde die ze na anderhalve maand aan de kant zette. Ze kreeg een jongen die haar later oma van nog een jongen maakte. Maar ik heb nooit gezien dat ze hem bemoederde.

Haar kleinzoon Julien is het vriendje van mijn kleindochter Lison. Ze zijn twaalf jaar.

Dan bent u opa!

Is dat niet te zien?

Vertel eens.

Ik begon een beetje geld met mijn tekeningen en mijn strips te verdienen. Een heel klein beetje. Ik ging naar scholen om een soort workshops te geven, naar bibliotheken en naar gevangenissen...

Zo bezocht ik een week lang elke dag de gedetineerden van het huis van bewaring in Angoulême. 's Ochtends de mannen, 's middags de vrouwen. De week ervoor had iedereen een eigen scenario geschreven met Laurence Harlé, een geweldige scenariste en vriendin die nu is overleden.

De mannen hadden ieder zonder uitzondering verhalen geschreven die niets met de realiteit te maken hadden. Een beetje fantastische dingen, vaak over de natuur.

Een toekomstig ideaal, een droom voor na hun detentie.

Er waren vrouwen, altijd mooi, maar volledig asexueel.

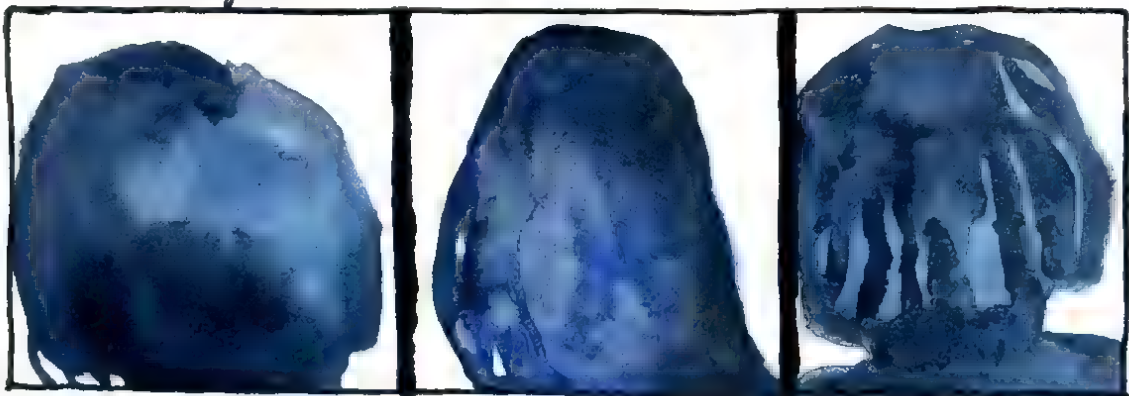

Tijdens signeersessies vragen de mannen me vaak: "U tekent goed vrouwen, teken er maar een voor mij, naakt." Ik vind die vraag niet zo prettig en ik verwachtte hem ook in de gevangenis te horen.
Maar nee, geen enkele man vroeg erom.

Sommigen hadden kinderen. Ze spraken er met trots over, ze wilden ze graag terug zien en maakten zich zorgen over hun toekomst.

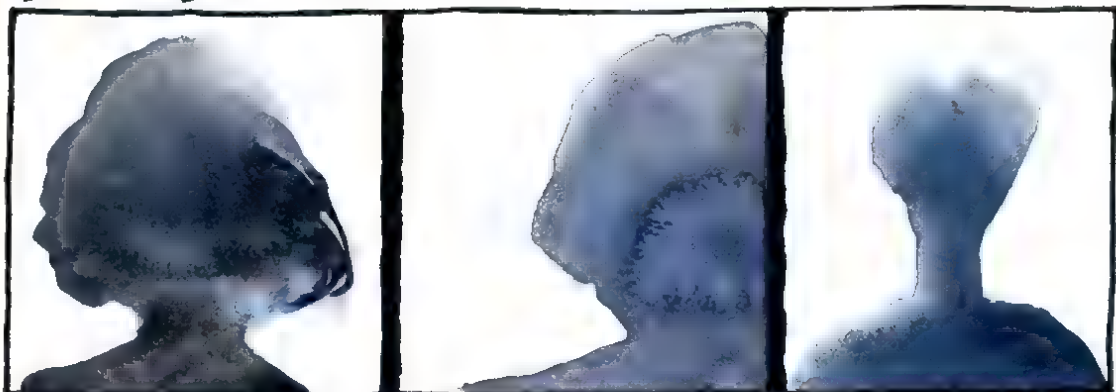
Ze ondertekenden allemaal hun werkstukken met hun achternaam, voornaam of bijnaam.

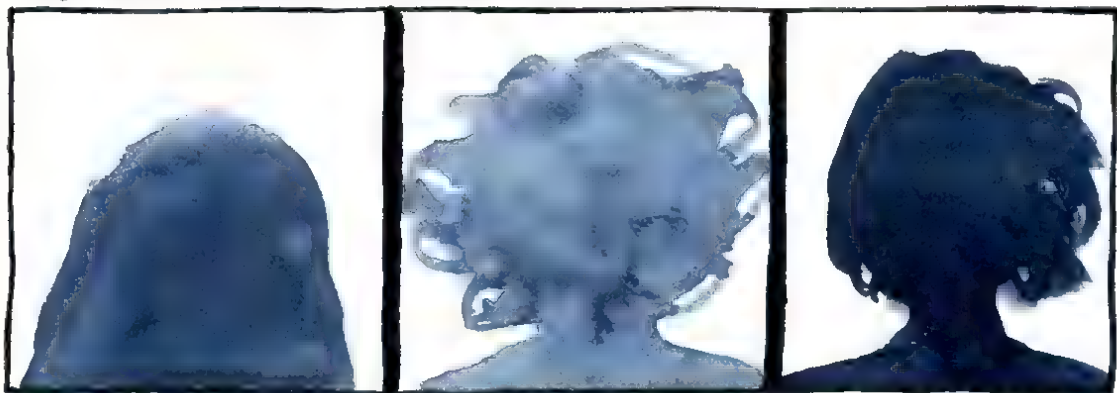
's Middags ging ik naar het andere gebouw, naar de vrouwen.

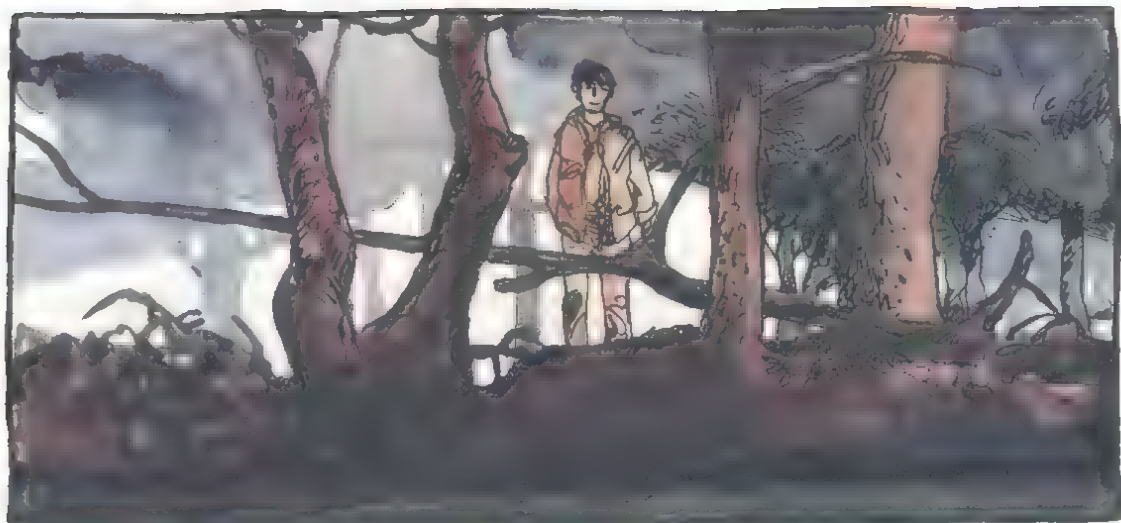
Een andere wereld. De moeders die gescheiden waren van hun kinderen, waren niet bezorgd maar wanhopig. Ze hulden zich in een doodse stilte. Hun verhalen kwamen voort uit de werkelijkheid, geen vlinder, geen bloem, geen uitweg.

De derde dag, zonderde een van hen zich af van de anderen en vroeg verlegen of ik een mannelijk geslachtsorgaan voor haar kon tekenen... Een pik? Ja... In erectie? Ja. Ik gaf haar dat geschenk. De volgende dag wilden ze allemaal hetzelfde.

Aan het eind van de week kon ik geen enkele vrouwelijke gevangene overhalen haar strip te signeren, zelfs niet met een verzonnen naam. Ze schaamden zich te veel over hun gevangenschap.

Aan het eind van de middag ging ik, vrij, wandelen langs de Charente.
Mijn hoofd probeerde wijs te worden uit die verschillen.

In de zomer
keerde ik terug
naar mijn dorp.

Daar vond ik op een zaterdag in juli Helène terug. Ik had haar tien jaar niet gezien, ze was nog mooier.

We hadden elkaar vijf of zes keer gezien. Ze was in contact gebleven met Marion. Haar Amerikaanse vriend was alweer verleden tijd, en ik dacht dat ze nog in Québec zat, waar ze heen was gegaan.

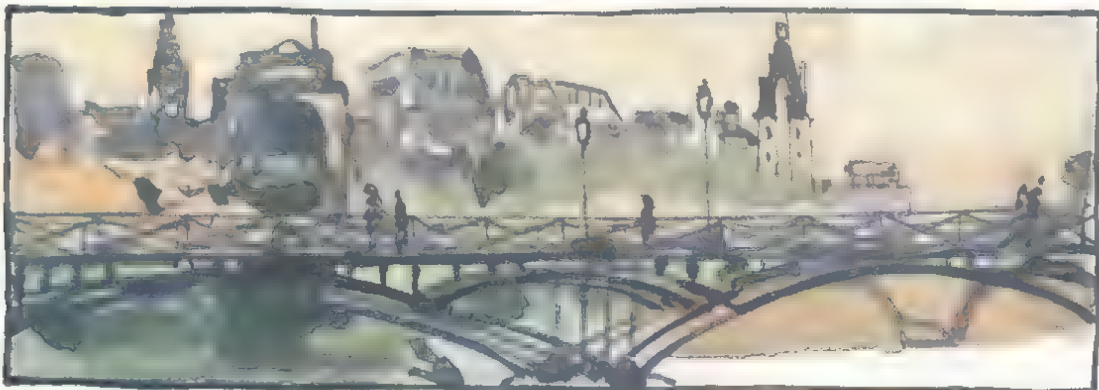

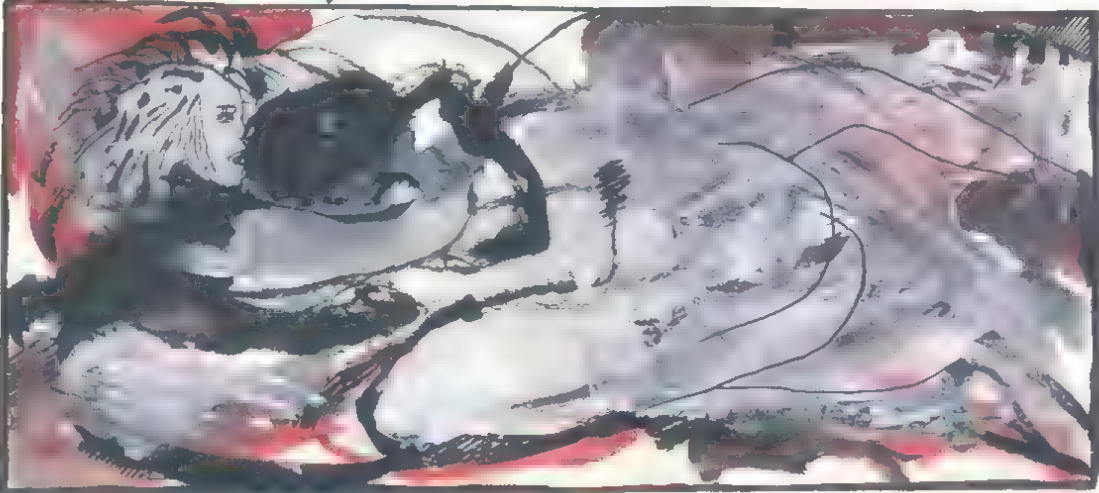
Na de voorstelling wandelden we over een vertrouwd pad, de volle maan vergezelde ons.

We waren die nacht schuchter als debuterende toneelspelers.

We wachtten tot Parijs.

Gedurende dat wachten was ik ongeduldig als een kind dat een vriendje opwacht om zijn nieuwe speelgoed te laten zien, met denkbeeldige herhalingen van de strelingen die zouden komen. Strelingen die verrijkt waren door de kennis die ik tijdens onze lange stilte had verworven.

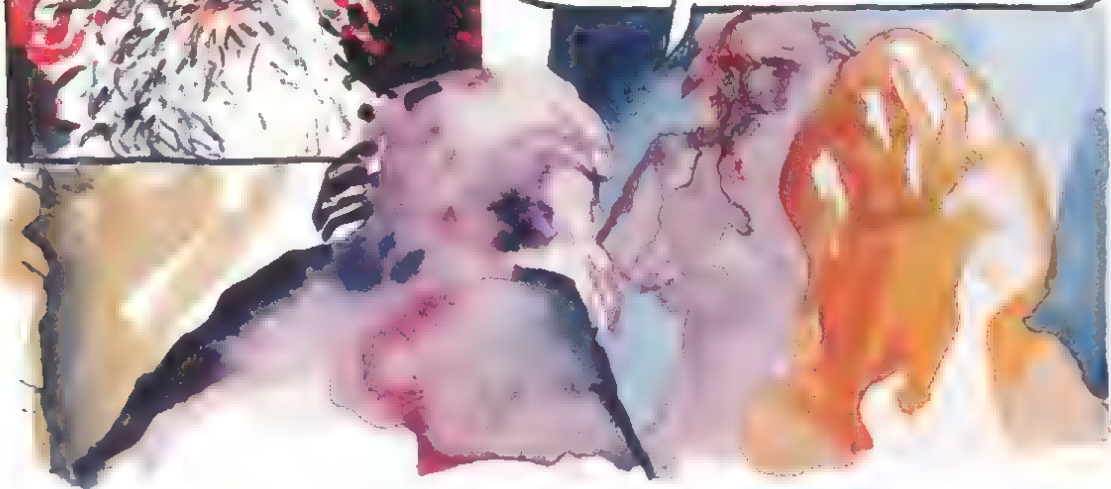

Ja, net als kunst.

Leer je de liefde dan...?

Het is kunst, net als jouw schilderij. Verdomme. Goed gedaan, ook jij maakt me jaloers. Erg mooi.

Vrijen bevat alles, schrijven, dansen, toneelspelen, en natuurlijk schilderen. Kijk, daar heb je energie, kracht in gestopt, hier heb je je tederheid de overhand laten krijgen.

Daar de stilte. De stilte is belangrijk, en alles onder tromgeroef, geweld met jouw grote, wanhopige penseelstreken. Maar erachter voel ik een zoektocht, een roep.

Het danst, het beweegt, blauw, geel, groen, rood, het keert terug naar de stilte.

En hier ben je dan langer gebleven. Met toewijding ben je hier enkele keren teruggekeerd. Je zocht de confrontatie, je vond tegenstellingen.

En steeds maar weer kleuren en opnieuw aan werken, wellust, wanhoop, de hoop dat het nooit eindigt, en de vanzelfsprekendheid dat het zal ophouden, en dat moet ook, wil je niet gek worden.

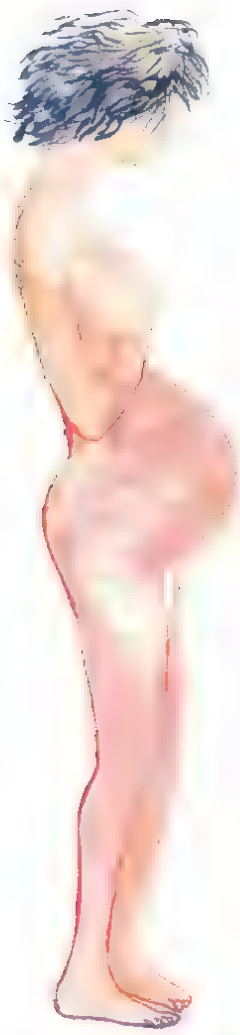
En toen je besloot het te signeren, deed je het, met het gevoel dat je niet helemaal was geslaagd.

Nooit helemaal geslaagd. Kunst, liefde, leven, je raakt nooit uitgeleerd, het is altijd een benadering.

Maar wat is het doek?
Wie is het? De ander...
Vrijen is aanwezig zijn voor de ander. Aandachtig en aanwezig. En die ander, als hij aandacht heeft en aanwezig is voor jou, **DAN** ben jij zijn doek, en is hij het jouwe.

En zo, terwijl ik me vaak bij Helene die vraag over kunst stelde, werd Jean verwekt.

Ik ontdekte wat het betekent dat de man geen kinderen baart.

JE MOET ZIJN TRUI
UITTREKKEN.

WAAROM DENK JE DAT
HIJ HET WARM HEEFT?

OMDAT IK HET
WARM HEB.

Natuurlijk wist ik allang dat niemand sporen in ons achterlaat, als in een lichamelijk geheugen. Ik wist ook dat de afwezigheid van zo'n geheugen onbegrijpelijk is voor de vrouw, daarom heb ik voor de lieve vrede vaak gelogen.

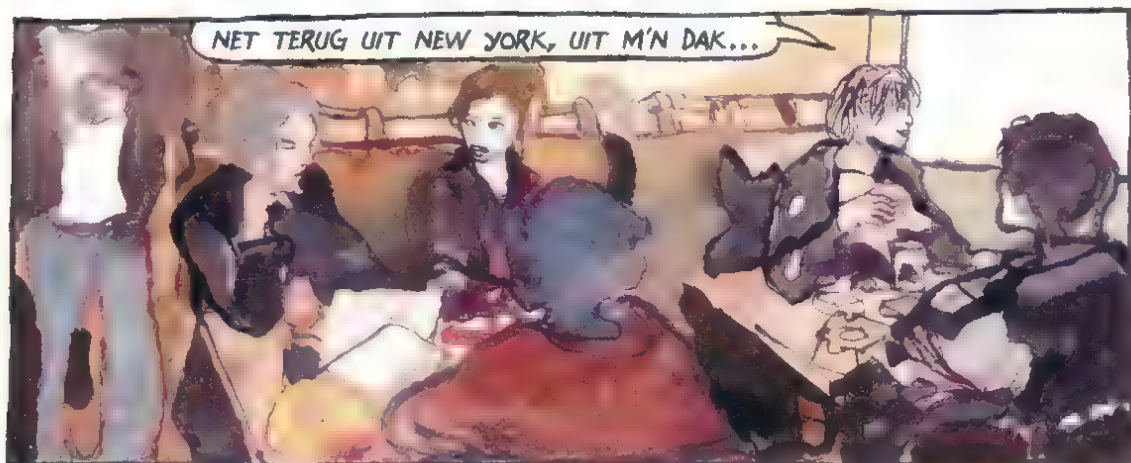
MMM... WAT HEBBEN WE FIJN
GEVREEEN. IK VOEL JE NOG IN
ME. IK BEN HELEMAAL
VAN DE WERELD.

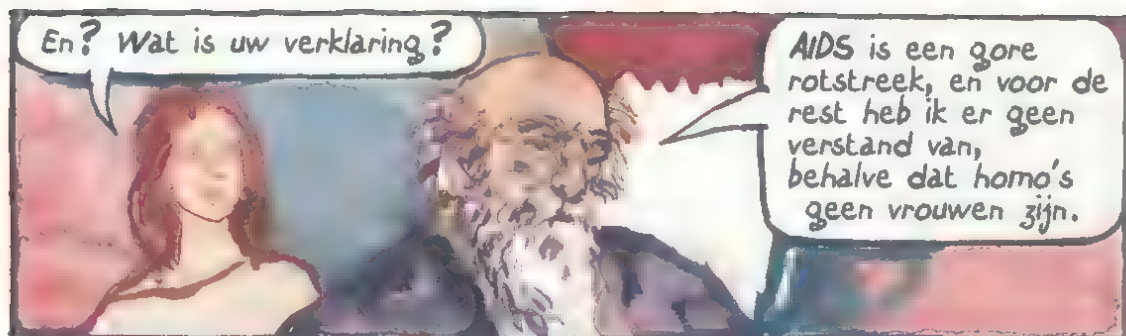
IK OOK.

U zei dat u homoseksuele
ervaringen hebt gehad en
dus...

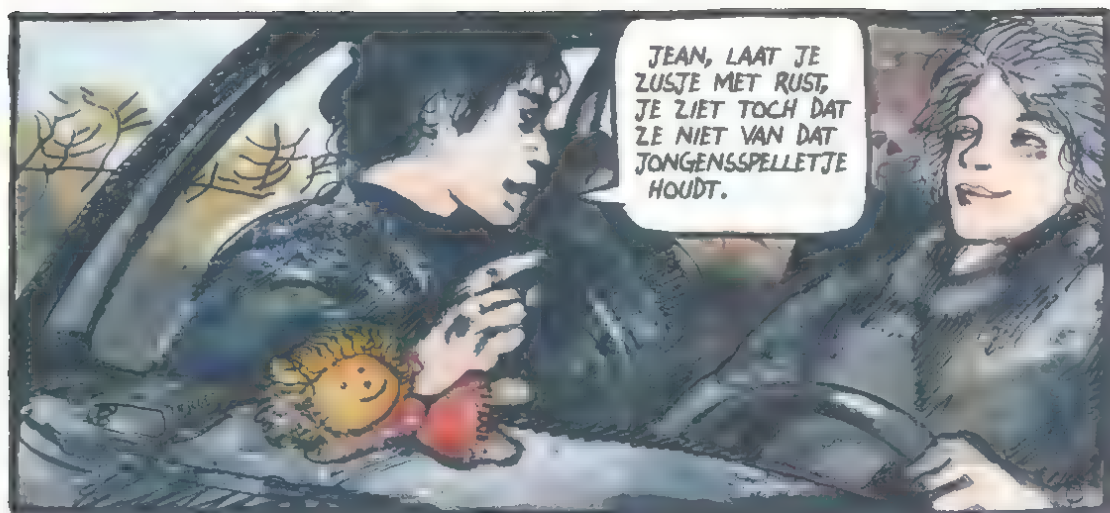
Ervaringen...? Nee, ik hield van een man, DANIEL. We hielden korte tijd van elkaar, we zijn lang vrienden gebleven. Hij overleed in 1990. We zagen elkaar gewoonlijk een keer per week in hetzelfde café.

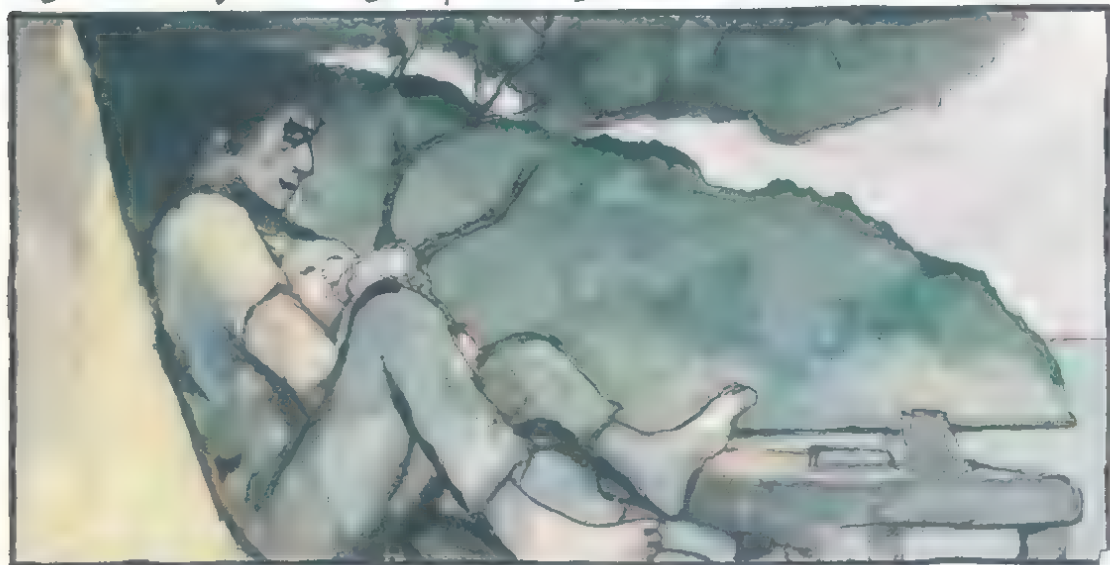

Evenals Hélène - nog steeds in de geest van '68 - dacht ik dat het goed was om jongens en meisjes op dezelfde manier op te voeden. In de prehistorie hadden ze nog geen echografie, dacht ik, voordat ik Jeanne geboren zag worden, het zusje van Jean.

De kinderen hebben me zulke geweldige momenten laten beleven dat zelfs de stenen het nog weten. Als je naar Cargese op Corsica gaat, zullen ze over die ochtend vertellen.

Het was een zomer-ochtend. Het was tijd voor de eerste fles. De zee was nog in zichzelf gekeerd. De bleke glans van de dageraad gleed kalm over haar oppervlak.

De kleuren wachtten, aarzelden, ze namen de tijd om te ontwaken, net als het kind aan zijn fles. Zijn ogen bestudeerden mijn neusgaten.

Ik had gevreeën met zijn moeder, op het terras, pas enkele uren tevoren. Ik voelde me goed, met zijn baby-warmte tegen mijn armen en mijn buik.

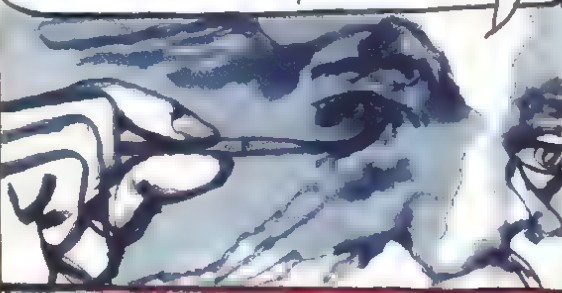
Op dat moment... vlak voor ons, op twintig meter, voerden dolfijnen een zelfbedacht waterballet uit. Mijn adem stokte.

Ik vind het nogal moeilijk te begrijpen.

Dat geeft niet, iedereen doet het op zijn eigen manier. Ik had mijn hele leven in mijn dorp kunnen blijven, ik heb gereisd. Dat is niet het echte probleem.

Het gaat erom met welke blik je naar een landschap kijkt. Hoe we met eenzaamheid omgaan, mannen, vrouwen. De absolute eenzaamheid... voor mannen... en die voor vrouwen soms negen maanden lang onderbroken wordt. En niet te vergeten de dood die ons allemaal op drie meter afstand volgt. De dood die maakt dat een scheiding altijd onvermijdelijk is.

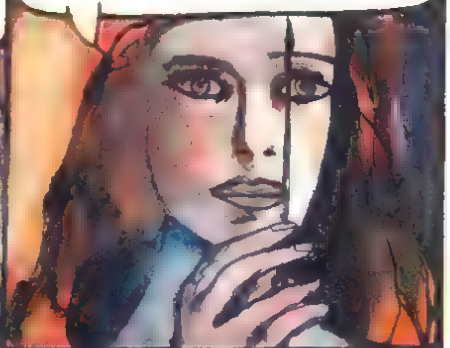
Dat is niets om treurig over te zijn. Zo is het leven. En verder heb ik nooit van fantaseren gehouden. Als ik een leuke buurvrouw had, hield ik er niet van me haar naakt voor te stellen. Ik wou haarzelf zien, met haar toestemming natuurlijk. Helene hield ook niet van fantaseren.

Hierdoor maakten we tussen ons veel kapot,
dat weer gerepareerd moest worden.
We waren gek op repareren! Tegenwoordig
is ze mijn beste vriendin.

Er zitten veel paradoxen in
wat u zegt.

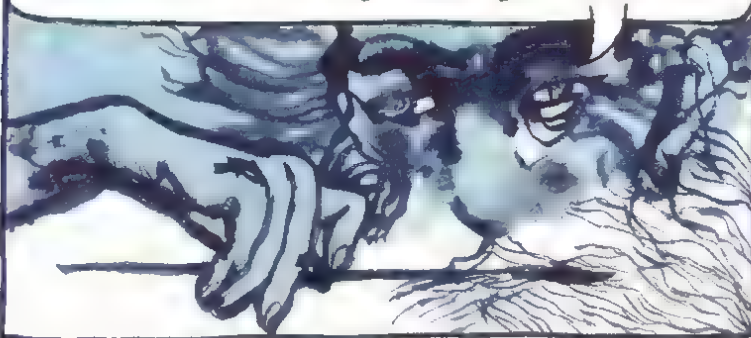
Leven is omgaan met tegenspraak,
botsing, tegenstelling, herhaling,
ervaring. Het is net als schilderen,
en net als een schilderij is het leven
nooit echt geslaagd. Alleen heb je
voor het leven slechts beschikking
over één doek.

Maar er is vooruitgang, de
bevrijding van de vrouw.
Mijn grootmoeder en mijn
moeder gingen mij vooraf.
Ik leef niet in het verhaal
dat u vertelt.

Ja, jullie baren nog steeds kinderen, maar jullie
zijn ook piloten, vrachtwagenchauffeurs, zakenlui...
En de mannen baren nog steeds geen kinderen.

Is dat niet goed?

Goed, niet goed, ik weet niet wat het zal opleveren, maar voorlopig veroorzaakt het deining. Ik hou van deining, dat zorgt voor beweging en leven, zolang jullie maar niet op de branding een achterlijke surfwedstrijd houden om de macht, het bezit, de dominantie, al die dingen waar mannen op geilen. Er is misschien een meisje in een kazerne dat opeens roept: "Jullie zijn trutten, jullie hebben geen kloten." Dat stemt mij droevig.

U zei dat u het erg vond dat de mannen ons duizenden jaren lang duizenden mogelijkheden onthielden, en nu wilt u de vooruitgang tegenhouden.

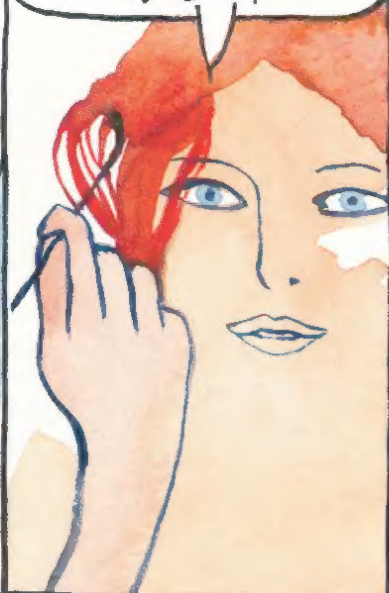
Ja, da's opnieuw een paradox. Ik hou van jullie zolang jullie geen mannen worden... Ik zou willen dat de bevrijding jullie steeds vrouwelijker maakt, zoals Marion.

De vrouwen die ik ken hebben niet de haat van de mannen. Maar veel van mijn soortgenoten geloven dat ze iets van hun erfgoed hebben ingeleverd, omdat zij niet meer als enigen overheersen, bevelen, bezitten, vernietigen, dictator worden... Ze kunnen nog niet delen, jullie vrienden zijn. Ze hebben een afkeer van zichzelf en ze voelen zich verzwakt. Zwakken zijn gevaarlijk.

Mijn vriend is niet zwak en we zijn gek op elkaar.

Dan zijn jullie de toekomst.

En wat betreft het heden, bent u nog verliefd?

Wel... Ja, hoezo?

Goed... Dan mag u nu
naar mij luisteren, ik kan
ook verhalen vertellen.

Hoe groot is de kloof tussen man
en vrouw? En is de liefde in staat
deze afstand te overbruggen?

Een oude schilder vertelt over
zijn leven en zijn liefdes aan het
jonge model dat hij schildert.

Een inspirerend boek...

baudoin collectie